NICC Magazine 4 | 2014

De bloedige Bersiap (Lees vanaf pagina 8)

In dit nummer:

Nog miljoenen tegoed.....2

Het verhaal van Eddy Samson.....3

Coverstory: Bloedige Bersiap.....8

Foto vindt familie....12

Indonesisch kolonialisme?.....13

Tropenmuseum wil groots verbouwen...14

Indo Rock (4).....15

Krakatau tragedie...16

Specerijen van Indonesië.....18

Kinderhulp.nl.....25

Wonderkamers.....26

Rubrieken:

Recept, Korte Berichten, Boekbespreking, Gedicht, Just4kids, Indische Agenda, Advertensi Mini, Column, Pasar Malam Kalender.

Gratis maandelijks e-magazine voor de Indische gemeenschap

jaargang 6, maart 2014 | oplage: 7000

Nederlands Indisch Cultureel Centrum

Van de redactie

NICC Magazine vraagt om uw steun

De vernieuwde uitvoering van NICC Magazine kan nog steeds bogen op vele positieve reacties. Sinds het januari-nummer 2014 ontvangen we nog steeds vele e-mails en iedereen is even enthousiast over de gedaante-wisseling. Hartelijk dank daarvoor. Deze maand hebben we opnieuw een mailing uitgestuurd naar een aantal adressen, waarvan wij weten dat zij een bedrijf vertegenwoordigen. Wij hebben hen gewezen op de mogelijkheid om te overwegen ***NICC Magazine als advertentie medium*** te gebruiken. Van enkelen hebben we inmiddels een antwoord ontvangen, dat zij het intern zullen bespreken. Hierbij nogmaals een oproep aan alle lezers die eigenaar zijn van een bedrijf of er werkzaam zijn als PR manager om NICC Magazine als mogelijkheid te zien om ***uw bedrijf of product onder de aandacht*** te brengen.

Tevens willen wij een beroep doen op uw waardering als abonnee voor het vele werk dat wij maandelijks aan NICC Magazine hebben en het in stand te houden. Houdt u in gedachten dat NICC Magazine geheel GRATIS is, hetgeen echter niet betekent dat wij geen kosten hebben. Juist in deze tijden is ***uw betrokkenheid*** bij NICC Magazine van groot belang en vragen wij u om een vrijwillige bijdrage in de vorm van een ***DONATIE***. Wij zullen u daarvoor zeer dankbaar zijn en u zult verzekerd zijn van een blijvende gratis toezending van uw geliefde en gewaardeerde NICC Magazine. Onze bankgegevens kunt u vinden op de voorlaatste pagina in de colofon.

Mogen wij u tenslotte vragen om NICC Magazine zoveel mogelijk bij uw familie, vrienden en kennissen onder de aandacht te brengen? Vraag hen ook abonnee te worden. Wij wensen u weer veel plezier met uw vernieuwde NICC Magazine. En..... ondanks alles is en blijft het abonnement GRATIS.

Hans Vogelsang, hoofdredacteur.

Nederlanders uit Indië hebben nog miljoenen tegoed

Door: Lidy Nicolasen

De 380 duizend Nederlanders die tussen 1950 en 1970 Indonesië moesten ontvluchten, hebben nog miljoenen euro's tegoed van de Nederlandse overheid. Maar ook de banken en verzekerings-maatschappijen hebben een forse schuld in te lossen aan hen. Een groot deel van de levensverzekeringen en tegoeden van banken, die na de inval van Japan zijn overgebracht naar New York, is nooit uitgekeerd.

Dat blijkt uit het onlangs verschenen boek 'Opgevangen in Andijvielucht' van journaliste Griselda Molemans. Molemans baseert zich op het rapport Netherlands Indies Money and Banking uit 17 juni 1945 dat in het archief van de Federal Reserve in New York ligt. Daaruit blijkt dat de zeventien grootste verzekeraars in Nederlands-Indië voor 251,8 miljoen gulden aan levensverzekeringen verkochten. Veel verzekeringen zijn nooit uitgekeerd omdat de eigenaren geen bewijs konden overleggen.

Ontscheping van het troepen transportschip Grote Beer in de haven van Amsterdam. Voor deze troepen uit Nederlands-Indie, Indonesië, zit de dienstplicht erop.

Hun polisbladen waren in de chaos van de Japanse bezetting en Indonesische revolutie verloren gegaan. Hetzelfde geldt voor veel banktegoeden. Ook de centrale bank van Nederlands-Indië, de Javasche Bank, had de goudvoorraad en tegoeden veiliggesteld. In de kluizen van de Federal Reserve liggen de bewijzen, aldus Molemans. Het Verbond van Verzekeraars ontkent dat de administratie in New York ligt. Voor aanvragen wordt alleen in Nederlandse archieven onderzoek gegaan.

"We zijn in overleg, hoewel het steeds moeilijker wordt. Er zijn veel dingen onder het kleed geveegd", aldus voorzitter Silfraire Delhaye van het Indisch Platform. "Heel wat polissen en tegoeden zijn ergens anders naartoe gegaan dan naar de eigenaren. We weten niet wat de oorzaak is. In dat opzicht is openbaarheid en kennis een groot goed."

De bank had de goudvoorraad en tegoeden veiliggesteld. In de kluizen van de Federal Reserve liggen de bewijzen, aldus Molemans. Het Verbond van

Verzekeraars ontkent dat de administratie in New York ligt. Voor aanvragen wordt alleen in Nederlandse archieven onderzoek gegaan.

15 duizend gulden

De schuld van de Nederlandse overheid betreft onder meer niet uitbetaalde pensioenen en salarissen van KNIL-militairen, de Japanse compensatie voor krijgsgevangenen, burgers en troostmeisjes en de Indonesische herstelbetalingen.
In haar boek legt Molemans de nadruk op de schuld die Nederland de Indonesische vluchtelingen oplegde voor opvang en voor levensonderhoud. Die schuld bedroeg gemiddeld 15 duizend gulden.
Gert Oostindie van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) noemt de claims over de verzekeringsgelden

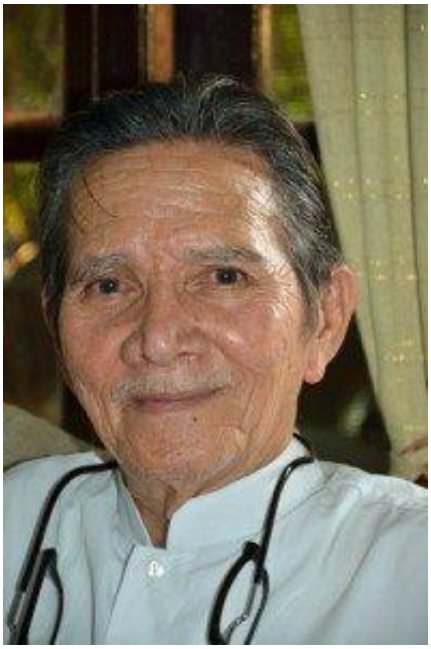
en banktegoeden nieuw. Het KITLV is een van de instituten die aandringen op nieuw onderzoek naar de koloniale oorlog. 'De andere claims waren vanaf de jaren tachtig een belangrijke stimulans voor veel Indische organisatievorming. Er werd een en ander bereikt aan erkenning en schadeloosstelling, maar nooit het volle pond', zegt Oostindie. De bundeling van krachten leidde tot de oprichting van het Indisch Platform. Voorzitter Silfraire Delhaye bevestigt dat de Nederlandse staat nog steeds een grote schuld heeft aan materiële oorlogsschade. 'We zijn in overleg, hoewel het steeds moeilijker wordt. Er zijn veel dingen onder het kleed geveegd. Heel wat polissen en tegoeden zijn ergens anders naartoe gegaan dan naar de eigenaren. We weten niet wat de oorzaak is. In dat opzicht is openbaarheid en kennis een groot goed.' – *De Volkskrant, 18/03/14*, *foto's: ANP*

Het verhaal van Eddy Samson

Humphrey de la Croix

De geschiedbeoefening over Indische Nederlanders vindt voornamelijk plaats dáár waar de meesten van hen wonen: in Nederland en Noord-Amerika. Er zijn mensen die dat in het perspectief van een Indische diaspora plaatsen. We mogen gelukkig constateren dat in de laatste 25 jaar de productie van geschiedenisboeken en het aantal films en documentaires over de geschiedenis van Indische Nederlanders flink is gegroeid. De aandacht voor Indo's die er niet in zijn geslaagd te repatriëren of gekozen hebben in Indonesië te blijven, is echter achtergebleven. De banden met Nederland zijn altijd gebleven, niet altijd via familie of vrienden maar ook mentaal. Indo's zullen zich ook altijd Nederlander blijven voelen.

Eddy Samson is op 3 april 1934 in de Boomstraat in Surabaya geboren uit een Indische vader en een Menadonese moeder. Vader was Johannes Alexander Samson

Eddy Samson thuis in 2012

(Madiun 1907) en moeder de Menadonese Femina Korang. Hij vertelt dat zijn familie ook een gedeeltelijk Portugese oorsprong heeft. De overgrootvader van vaderszijde was een volbloed Portugees, die een Molukse vrouw trouwde. Opa van vaders kant was gehuwd met Augustien Abels, een totok.
Eddy Samson is getrouwd met een Indonesische en heeft vier kinderen, Fabian, Febe Augustien, Johannes en Eduard. Hij is in Surabaya opgegroeid in de Boomstraat, de huidige Jalan Brambangan. Vader Samson was vóór de oorlog ambtenaar bij de Staatsspoorwegen. Eddy Samson's komt met al die gemengde relaties uit een echte Indo-familie.

De oorlogsjaren

Toen de oorlog Nederlands-Indië had bereikt, was zijn vader Johannes ingedeeld bij de Luchtbeschermingsdientst (LBD). Na de capitulatie in maart 1942 kwam hij terecht in de Jaarmarktgevangenis, waar hij twee jaar zou zitten. Daarna lieten de Japanners hem "vrij", dat wil zeggen: hij moest spoorwegen gaan aanleggen. Dat zou duren tot half 1945, niet lang voordat de

Het vlagincident op 19 september 1945

oorlog zou eindigen. De jonge Eddy zat toen met moeder in een huis aan de Jalan Kendjeran, de dienstwoning van zijn vader. Voor Eddy was de Japanse tijd de eerste grote ingreep in zijn leven: de school werd bijna vier jaar onderbroken, de toekomst en eigen leven waren onzeker geworden, en het gezin ondervond een zeer aanzienlijke materiële achteruitgang omdat bezittingen moesten worden verkocht om te overleven.

Bersiap en Indonesische vrijheidsstrijd

Eddy vertelt al snel over de Bersiap-tijd die direct aansloot op het einde van de oorlog. Hij zegt dat de pemoeda's, de jonge revolutionairen, zijn vader op een dag opwachtten om hem aan te spreken op zijn werk dat hij voor de Japanners had gedaan en op het feit dat hij in 1945 vóór hun capitulatie was vrijgelaten. Eddy merkt op dat deze pemoeda's vóór de oorlog bij de spoorwegen, de ondergeschikten waren van zijn vader. Hij maakt hier de toespeling op persoonlijke rancune en afrekening als motieven voor hun optreden. Dus niet zozeer gedreven door het ideaal van de onafhankelijkheid. De 12-jarige Eddy heeft meegemaakt dat zijn ouders door pemoeda's werden afgeranseld.

In die roerige tijd vertrokken Eddy's moeder en de kinderen naar Tambaksari, waar hij voorheen ooit op school had gezeten. De wijk was een buurt waar veel Indo's , Menadonezen en Molukkers zaten. Moeder heeft toen gewerkt in een gaarkeuken van een opvangkamp voor Nederlandse en Indische ex-krijgsgevangenen en burgers die geen huis meer hadden of in afwachting waren van een verhuizing of een gezins-hereniging. De wijk stond onder bewaking van pemoeda's. Op een dag gelastten dezen de in de keuken werkzame vrouwen te evacueren en ze zouden via Mojokerto westwaarts richting Jombang gaan. Meerdere Indo-families werden toen geëvacueerd. Eddy herinnert zich dat een familie Soemobito daartoe behoorde en een van zijn tantes. Omdat Eddy tijdens de werkuren van zijn moede meestal ging rondzwerven in de stad, was hij op het moment van de evacuatie gescheiden van zijn moeder. Hij wist niet waar ze was toen hij haar aan het eind van de dag weer opzocht. Dit kwam echter goed omdat het transport niet meer is doorgegaan.

Tijdens een van zijn zwerftochten door Surabaya kwam Eddy Samson op 19 september 1945 terecht in het centrum van de stad, in Tunjungan. Samen met een groep jongens uit allerlei hoeken van de stad, waren ze op zoek naar andere vrienden. Ze stonden op een gegeven moment voor het gebouw van de vrijmetselaarsloge De Vriendschap. Daar kwamen ze vaak omdat het tijdelijk in gebruik was als opvangkamp en er veel Indo's en Nederlanders zaten. Eddy werd er getuige van de gebeurtenis die later bekend is geworden als het vlagincident. Op dat moment haalden Indonesiërs op het dak van het Oranje Hotel, toen nog met de Japanse naam Yamato Hotel, de Nederlandse vlag naar beneden. Ze scheurden de blauwe baan eraf en hesen de vlag als de Indonesische rood-witte.

De "Rode Brug" (Jembatan Merah) waar in oktober 1945 heel veel Indonesiërs en Britten omkwamen in de Slag om Surabaya

In het gebouw De Vriendschap logeerden op dat moment Nederlandse en Engelse paratroepers én mr. Willem Ploegman. Deze voorzitter van de afdeling Surabaya van het Indo-Europees Verbond stond op de nominatie de eerste Indische burgemeester van de stad te worden. Ploegman zag de revolutionaire Indonesiërs de vlag strijken en wilde hen beletten de vlag te schenden en stak de straat over richting het hotel. Eddy Samson vertelt dat de straat intussen was volgelopen met pemoeda's en andere Indonesiërs, die met genoegen het tafereel meemaakten. Toen gebeurde het snel: Ploegman werd vanuit de massa mensen neergestoken door iemand met een bajonet. Eddy Samson zag hem ineenzijgen. Indische jongens die in De Vriendschap waren, kwamen snel naar buiten en tilden het lichaam van Ploegman op en brachten het naar binnen. Het bleek dat het slachtoffer op dat moment nog leefde, hij ademde zichtbaar. Hij werd per auto getransporteerd naar de Centraal Burgerlijke Ziekeninrichting aan de Jalan Simpang. Mr. Ploegman zou onder

zijn verwondingen bezwijken. Het vlagincident zou in oktober en november worden gevolgd door veel gewelddadiger en heftiger momenten van een nieuw uitgebroken oorlog.

De slag om Surabaya

Achterom kijkend zegt Eddy Samson dat hij en andere jongens erg roekeloos zijn geweest en niet bewust van de risico's die ze als Indo liepen. Soms was er een handgemeen met intimiderende Indonesiërs, maar bang is hij niet geweest. In ieder geval heeft hij de gewelddadige en dramatische gebeurtenissen van oktober en november 1945 van dichtbij meegemaakt. Zo herinnert hij zich de komst van de Britse Ghurka-militairen in de loop van oktober en de strijd die ze meteen moesten leveren tegen de pemoeda's die de stad hadden bezet toen er na de Japanse capitulatie een machtsvacuüm was ontstaan. Naast beschietingen met kanonnen en tanks, bombardeerden de Engelsen de stad vanuit de lucht. Het was ook echt oorlog. De pemoeda's werden nog een geduchte tegenstander omdat ze erin slaagden de Japanners te ontwapenen en hun magazijnen in bezit te nemen. In diezelfde maand was er voor Eddy Samson ook goed nieuws: vader was weer terug en het gezin herenigde zich in het zogeheten B-kamp in de havenwijk Perak. Op 26 oktober 1945 bereikte Brigade-generaal A.W.S. Mallaby met de gouverneur Suryo van Surabaya een overeenkomst over een bestand. Een belangrijk onderdeel ervan was dat de Indonesiërs niet zou worden gevraagd hun wapens over te dragen. Echter, als gevolg van een misverstand tussen Mallaby in Surabaya en generaal Christison in Jakarta, strooiden de Britten op 27 oktober per vliegtuig folders boven de stad uit waarin juist stond die wapens te overhandigen. De Indonesiërs voelden zich verraden en het bestand liep gevaar. Brigade-generaal Mallaby was zich dat niet bewust en op 30 oktober ging hij zelf de stad rond om het bestand kenbaar te maken. Aangekomen bij de later geheten Rode Brug, Jembatan Merah, stuitte hij op revolutionairen. Daar is Mallaby omgekomen in nogal onduidelijke omstandigheden.
De Engelsen zijn als reactie daarop 10 november 1945 een offensief begonnen met inzet van schepen, vliegtuigen, tanks en extra troepen. De stad werd binnen drie dagen ingenomen, gevechten zouden nog drie weken duren. Voor Indonesiërs is ondanks de nederlaag Surabaya de stad van de helden geworden. Monumenten en beelden op verschillende plekken in de stad houden de herinnering overeind.

Het gebouw van de Sociéteit "De Vriendschap"

Evacuatie naar Menado

De Nederlandse regering adviseerde Indo's en Nederlanders aan naar Nederland te gaan om in een veilige omgeving bij te komen. Eddy's vader had daar wel oren naar, maar moeder wilde liever richting de familie in Menado. Eind 1945 vertrekt het gezin daarheen om na een jaar weer terug te keren in Surabaya. Vader kon in Menado aan de slag op het belastingkantoor, zodat hij ondanks de staat waarin de (voormalige) kolonie zich bevond zijn gezin kon onderhouden. Eddy ging weer naar school en kwam in de zogenaamde voorklas terecht, die hem moest voorbereiden verder te gaan op de MULO.

Terug naar Surabaya

Vader kon weer werken bij zijn oude werkgever de Staatsspoorwegen. Eddy kreeg de kans naar de zogeheten Herstel-MULO te gaan. Dit onderwijs heette zo omdat er na de onderbreking door de oorlog in het curriculum aansluiting moest worden gezocht naar het lesprogramma zoals dat tot de Japanse bezettingstijd eruit zag. Eddy zat op de Moendoeschool in Tamansari en behaalde al in 1947 het diploma van de MULO. In 1950 wilde hij naar de HBS op de Soerabaja School Vereniging, locatie Gentengkali-Zuid. Hij heeft daar twee jaar op gezeten en doubleerde. Een diploma halen lukte ook niet omdat de school na de soevereiniteitsoverdracht niet meer open ging. Voor Nederlands onderwijs was er geen plek meer in de jonge republiek, die de herinneringen aan de koloniale periode leek te willen wissen.

Na 1950 als burger van Indonesië én Indo

In 1951 slaagde Eddy erin bij het handelshuis Lindeteves-Stokvis NV te werken als volontair, terwijl hij ook nog school volgde. Dat zou hij één jaar doen. Het kunnen verdienen van geld was een nieuwe gewaarwording. Inkomen betekende meer vrijheid, leuke dingen doen en interessante mensen ontmoeten. Vader zou tot 1957 bij de Staatsspoorwegen werken voordat de Indonesiërs het bedrijf nationaliseerden. Eddy ging na Lindeteves naar de tweejarige zeevaartschool in zijn eigen Soerabaja en behaalde het diploma "Indonesische Kleine Vaart". Als leerling-stuurman werkte hij van 1952 tot 1953 bij de Nederlandse rederij KPM

(Koninklijke Pakketvaart Mij). Vanaf 1954 stapte hij over naar de Nederlandse Handelsmaatschappij om van 1955 tot 1962 te werken bij veembedrijf Strohoedenveem.

In Indonesië blijven of naar Nederland?

In de jaren vijftig had vader Samson zijn paspoort ingeleverd ten gunste van de Indonesische nationaliteit, de warga negara. Reden hiervoor was dat hij daarmee zijn opgebouwd pensioen zou kunnen behouden. Eddy begrijpt de beslissing van zijn vader, maar heeft moeite met de consequenties. Zijn redenering is dat hij als minderjarige niet kon en mocht meebeslissen over zijn eigen lot. In de optieverklaring had zijn vader de namen van zijn vrouw en zoon Eddy niet genoemd. Eddy meent dat dit een onrechtvaardigheid is die zijn lot heeft bepaald om in Indonesië te moeten blijven, ook al was hij toen nog minderjarig. Het Indonesische burgerschap leek een goede keuze omdat Nederland en Indonesië een solide overdracht hadden geregeld. Maar al zeer snel wilde Indonesië diverse afspraken niet nakomen. Alles wat Nederlands was raakte min of meer verdacht.

Eerst werd onderwijs alleen in het Indonesisch toegestaan, vervolgens werden vrijwel alle (Indo) Europeanen dwarsgezeten, geïntimideerd en bedreigd met verlies van hun baan of gewoonweg fysiek. Sociaal-economisch ging het intussen achteruit met het land. De voormalige kolonisator werd de zondebok en Nieuw-Guinea nog onder Nederlands bestuur, werd de aanleiding om een breuk te forceren. In 1957 werden alle Nederlandse ondernemingen genationaliseerd en vervolgens Indo's en Nederlanders letterlijk weggejaagd.

De jaren zestig in Indonesië

De periode 1957 tot 1967 was volgens Eddy Samson een heel moeilijke. Indo's werden er op aangekeken Nederlanders te zijn en werden daarom tegengewerkt. Banen moesten worden afgestaan ten gunste van Indonesiërs, scholen werden gesloten en het was verboden Nederlands te spreken. Daarbij kwam nog dat het eind jaren vijftig moeilijk was om werk te vinden. In de praktijk kon Eddy Samson dat oplossen door zwart aan het werk te gaan als o.a. chauffeur of losse werkkracht bij allerlei werkgevers en bedrijfjes.

Gebouw van "Lindevetes-Stikvis", waar Eddy Samson in de jaren 1951-1952 heeft gewerkt

Deze situatie duurde tot ongeveer 1967. Op de vraag wat het jaar 1965 betekende toen Soeharto de macht van Soekarno overnam en de Nieuwe Orde, Orde Baru, vestigde, antwoordt Eddy Samson dat iedereen gedwongen werd het land van communisten te zuiveren.
Met name betekende dat een extra in de gaten houden van alle Chinezen omdat men veronderstelde dat zij loyaal waren tegenover de nieuwe Volksrepubliek. Het was een gevaarlijke periode omdat je niet wist of iemand jou kon aangeven of je nu communist was of niet. Angst en wantrouwen maakten het leven onaangenaam. Je kon het beste niet tegen de heersende machten in te gaan.

De wens te vertrekken, maar nooit toegelaten tot Nederland

Vanaf de vroege jaren vijftig begon Eddy Samson zich al minder prettig te voelen in Indonesië. Hij heeft in 1950 en 1951 pogingen gedaan om als verstekeling naar Nederland te reizen. Eerder, in 1945 en zonder dat zijn ouders het wisten had hij dat ook al geprobeerd. Het zien vertrekken van Indische kennissen en vrienden in de gewelddadige en angstige maanden na 17 augustus 1945, had bij hem ook een verlangen gewekt eens te zien wat Nederland nu voor een land was. Hij zag de schepen gaan waarop hij ook wilde meevaren. En dat deed hij ook op de Zuiderkruis toen hij zich aansloot bij een groep Indo's die gingen vertrekken. Maar verder dan Singapore kwam hij niet; nadat de douane hem ontdekte werd hij op een vrachtboot retour Surabaya gezet. De tweede poging in 1947 met de Johan van Oldenbarnevelt eindigde opnieuw in Singapore. Eddy Samson zegt te zijn verraden, maar weet niet door wie. Het driemaal is scheepsrecht kwam niet uit in 1951.

Aangemonsterd als werknemer-volontair wederom met een groep Indo's, volgde dezelfde afgang als de voorgaande twee keer. Eddy Samson besloot in de jaren zestig de officiële weg te bewandelen met het aanvragen van een visum voor Nederland. Op de eerste en tweede aanvraag in respectievelijk 1957 en 1960 kreeg hij afwijzingen. Op zijn smeekbrief van 1963 direct gericht aan de koningin kreeg hij in 1966 een afwijzend besluit. De redenen van afwijzing zijn hem nooit duidelijk geworden. Hierna heeft Eddy Samson zich erbij neergelegd. "Sudah, ik denk dat het geluk wat dat betreft niet voor mij is weggelegd". Wilde hij dan

zo graag een Nederlander zijn? Nee, dat was niet zozeer het punt. Hij is kind van beide culturen en landen. Eddy Samson voelt zich een Indo, houdt van Indonesië maar ook van Nederland, het verre land dat zijn leven mede heeft bepaald en dat hij ook altijd zelf wilde ervaren als inwoner. Die historische verbondenheid met Nederland voelt hij als een deel van zichzelf en zal er altijd blijven. Bij zijn kinderen en kleinkinderen ligt dat anders. Zij voelen zich geen Indo maar zijn zich bewust van hun afkomst.

Eddy Samson thuis: portretten van "zijn" drie koninginnen aan de muur

Indonesië in de jaren zestig

Langzaam maar zeker werd Indonesië een stabiel land, al was dat als gevolg van een harde dictatuur en een keihard optredend leger. In 1968 herstelden de diplomatieke betrekkingen met voormalig kolonisator Nederland. Eddy Samson ging het intussen ook beter. In 1970 was hij in dienst van Tegra (Teeuwen Graanhandel) dat gevestigd was in Nederland, in het Noord-Brabantse Rijen. Het bedrijf was op zoek naar een Nederlands sprekende opkoper van caplex (voederproduct op basis van gedroogde cassave). Eddy Samson bleek over de kwalificaties te beschikken en hij werd de tussenpersoon voor Tegra in Indonesië. Het salaris was goed en hij had een leuke baan waarin hij succesvol was. In 1972 besloot hij toch iets anders te gaan doen en koos voor een bestaan op zee. De drang om Nederland toch ooit te zien bleek te groot. Hij is toen wel in Rotterdam aangekomen, maar mocht niet van boord omdat hij geen visum had. Wél heeft hij de Hollandse duinen gezien en kanalen, veel en grote kanalen (waarschijnlijk bedoelde hij de Nieuwe Waterweg) voordat het schip kon aanleggen. De vaderlandse bodem was toen héél dichtbij.

Na Nederland letterlijk slechts te hebben gezien vanaf de boot, berustte hij in het kennelijke lot dat voet zetten op Nederlandse bodem er niet in zat. Het varende bestaan ruilde hij in voor een betrekking bij de tandpasta-fabrikant Prodent. Het was een goede baan in de marketing. In 1990 toen hij 56 werd kreeg Eddy Samson de gelegenheid het pensioen in een keer af te kopen en te stoppen met werken. Toch heeft hij op verzoek van het bedrijf er nog twee jaar gewerkt om zich daarna te storten in nieuwe interesses.

Pensionering: nieuwe activiteiten

Wat Eddy Samson na zijn actieve loopbaan is gaan doen, verschilt niet van dat van vele gepensioneerden in Nederland. Hij vervulde taken in de vakbond voor de chemische industrie Federasi Buruch Pekerja Seluruh Indonesia (FBSI). Maar de grote passie is geworden de oprichting in 1999 van de huidige Indo Club Soerabaja, dat in het begin het Bureau De Indo heette. Guus Kost en F. van Lichten waren de mede-oprichters. Doel was om de Indo's te vinden en in het bijzonder de ouderen, van wie ze vermoedden dat een aantal wel steun konden gebruiken. En anders wel uit een isolement moesten worden gehaald. Bezorgdheid was er bij de oprichters of deze Indo's genoeg inkomen hadden en hoe het met hun gezondheid en welzijn was gesteld. Zelf Indo's zijnde die het na moeilijke jaren goed is gegaan, beseften ze dat niet iedereen dat tot stand heeft gebracht. Signalen zijn er natuurlijk altijd geweest omdat ze bekend waren met de Stichting Hulp aan Landgenoten in Indonesië, HALIN. En uit eigen waarnemingen wisten ze van het bestaan van armlastige Indo's.

Eddy Samson en zijn kompanen voelden de sterke behoefte en noodzaak die mede-Indo's te bereiken, die misschien te malu waren zich te melden of die niet de beschikking hadden over de (informatie)kanalen om zich bekend te maken. Eddy Samson gebruikte zijn kwaliteiten als netwerker en wist mensen in Indonesië en Nederland enthousiast te krijgen voor zijn plannen.

Indo Club Soerabaja; Koempoelan 24 mei 2009. Rechts-voor (gehurkt) Eddy Samson

Een andere belangrijke activiteit is zijn betrokkenheid bij het behoud van het cultureel erfgoed in Surabaya. In het bijzonder dat van gebouwen met een (kunst)historische waarde uit vooral de periode 1850-1950. Veel van deze gebouwen mochten niet worden gesloopt maar leden vervolgens structureel aan het nodige onderhoud. Het tropische klimaat maakt dat des te noodzakelijker. Het gevolg daarvan is dat de gebouwen er vuil en vervallen uitzien. Eddy maakt deel uit van de Poesaka Soerabaja, dat sinds 2010 een

samenwerkingsverband is tussen 25 verschillende initiatieven ter behoud van het erfgoed. Eddy Samson is zelf ook nog eens een adviseur van het gemeentebestuur op dit onderwerp.

Bij Eddy Samson thuis

Recent

Eddy Samson heeft medewerking verleend aan de televisieserie Van Dis in Indonesië, die in 2012 is uitgezonden door de VPRO. Na mijn gesprek met Eddy was mijn conclusie dat Van Dis welhaast niet om hem heen zou kunnen. Daarnaast heeft hij meegewerkt aan een programma van Omroep Max over Indo's in Indonesië. De uitzending zal zijn op november 2012.
Eddy Samson is duidelijk geen persoonlijkheid die "low profile" opereert. Vanuit betrokkenheid bij zijn Indische medemens en het Nederlands cultureel erfgoed zet hij zich actief in. Met name via PR-achtige activiteiten en het voortdurend onderhouden van zijn netwerken. Hiermee draagt hij bij aan het in stand houden van een Indische gemeenschap in Indonesië, meer dan een halve eeuw na het einde van Indië. Daarnaast blijft hij een intermediair tussen o.a. de stichtingen HALIN en Tileng, particulieren enerzijds en de Indische gemeenschap anderzijds. Eddy Samson houdt daarmee de vinger aan de pols bij zijn mede-Indo's die in kwetsbare situaties verkeren.
Bron: www.indischhistorisch.nl

Meer informatie:
Internet:
Stichting HALIN *(Hulp aan landgenoten in Indonesië)*
Stichting Help de Indischen in Indonesië
Stichting Tileng
Surabaya Heritage Society
Surabaya Memory *(project van de Petra Universiteit)*
Literatuur:
Vilan van de Loo, *Familie gebleven. Hulp aan landgenoten in Indonesië*, Edam 2009

(advertentie)

De Bloedige Bersiap

door: Herman Bussemaker

De laatste maanden besteden de media aandacht aan de bersiap, en woedt in Indische kringen een polemiek omtrent het aantal doden dat tijdens de Bersiap-periode is gevallen. Aanleiding tot deze commotie is het gebruik van de term "genocide" met betrekking tot de bersiap. Genocide is door de Holocaust een emotioneel zwaar beladen woord in de media en in de samenleving. En dus is op dit moment op allerlei niveaus een discussie gaande of de bersiap een genocide was, en zo ja, hoeveel slachtoffers daarbij te betreuren waren.

Historici twisten sinds de Tweede Wereldoorlog over het begrip "Genocide", letterlijk het uitroeien van een geheel volk. Definities van genocide zijn multi-interpretabel naar de veroorzakers en de slachtoffers, de effectiviteit en de duur van de genocide, politieke en sociale achtergronden, enzovoorts. Er is een brede overeenstemming over de Holocaust als genocide, maar al veel minder over de slachtingen in Burundi in 1999, en de Armeense genocide in 1915. De bersiap werd voor het eerst in 2008 door dr. Robert Cribb bestempeld als genocide in een bijdrage getiteld: "*The brief genocide of Eurasians in Indonesia 1945/1946"* in een publicatie uit 2008. Door de nogal

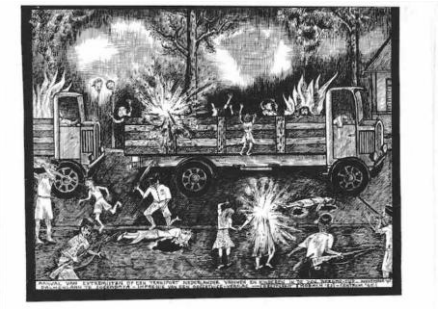

Herman Bussemaker

specialistische aard van deze publicatie (Dirk Moses): "Empire, colony, genocide: conquest, occupation, and subaltern resistance in World History", New-York 2008) viel het artikel niet op. Dit veranderde toen twee jaar geleden emeritus- professor William H. Frederick in het toonaangevende "Journal of Genocide Research", Vol. 14 (2012) in het nummer 3/4 zijn artikel publiceerde onder de titel *The killing of Dutch and Eurasians in Indonesia's national revolution (1945 – 1949): a brief genocide reconsidered.* (p.359 – 380). Zowel Cribb als Frederick zijn bekende Indonesië-historici. Cribb is een Australiër, Frederick een Amerikaan. Frederick stelt in zijn bijdrage dat de bersiap minder kort in tijd was dan Cribb veronderstelt, en komt tot veel hogere aantallen slachtoffers. Volgens hem namelijk vielen er tussen de 20.000 en 30.000 slachtoffers. Gezien de titel van zijn bijdrage mag men aannemen, dat het gaat om Nederlanders en Indische Nederlanders (Dutch and Eurasians), maar echt helemaal duidelijk wordt dat niet.

En dat brengt ons op het tweede probleem rond de discussies over de bersiap. Deze heeft zowel etnische als loyalistische aspecten. Er vielen namelijk niet alleen Nederlandse slachtoffers, maar ook slachtoffers met een andere etniciteit, waarvan echter de loyaliteit aan het Indonesische vrijheidsstreven werd betwijfeld. Ik denk daarbij aan Chinezen, waarvan een aantal juridisch de Nederlandse nationaliteit bezaten, alsmede Ambonezen, Timorezen, Menadonezen en Indonesiërs. Zo werd ook vrijwel de gehele Indonesische adellijke bovenlaag op Sumatra tijdens de bersiap uitgeroeid vanwege twijfels aan hun loyaliteit aan de Indonesische staat. Naar deze categorieën slachtoffers is echter nog nauwelijks historisch onderzoek gedaan. Op Sumatra maar ook delen van Java zijn ook andere Europeanen dan Nederlanders vermoord, als zij zich buiten de Japanse interneringskampen bevonden. Te denken valt aan Duitse en Deense zendelingen en Zwitsers. Als men het over slachtoffers van de bersiap heeft, moet daarbij gedefinieerd worden waarover men het heeft. In dit artikel gebruiken wij daarom de omschrijving, dat het gaat om de (juridisch) Nederlandse slachtoffers, waaronder zowel de Nederlanders (totoks) als de Indische Nederlanders (indo's of ook wel Buitenkampers) vielen.

De bovengrens van het aantal slachtoffers is daarbij discutabel. (Zie hieronder). Over de ondergrens van het aantal Nederlandse slachtoffers bestaat wel een redelijke consensus. Dat zouden er rond 3500 zijn, een getal gebaseerd op de ODO-rapporten (ODO: Opsporings Dienst Overledenen). Er is geen volledig archief van de ODO bewaard gebleven. De verslagen, die bewaard gebleven zijn, geven een totaal van minimaal 3500 vermoordde Nederlanders, maar in een rapport van mei 1947 door Frederick aangehaald (p. 368 van zijn artikel) wordt door de ODO een aantal van zeker 11.262 geïdentificeerde Nederlandse doden genoemd. En dat was op een tijdstip, dat de ODO in het nog vrij uitgebreide Republikeinse territorium van vóór de Tweede Politionele Actie geen onderzoek had kunnen doen. De vermiste Nederlanders zaten hier dus ook niet bij. Op basis daarvan komt Frederick tot zijn schatting van tussen de 25.000 en 30.000 Nederlandse doden tijdens de bersiap op zowel Java als Sumatra. (zijn artikel, pagina 369). Hij heeft daarbij geen rekening gehouden met de oversterfte onder de Nederlanders in de Bersiap kampen onder vooral ouderen en kinderen door ziekte, ondervoeding en de slechte hygiënische omstandigheden. Ik schat deze oversterfte op circa 2000 personen in de periode oktober 1945 – mei 1947.

De beruchte aanval op het derde Goebeng-transport op 28 oktober 1945 te Soerabaja

Dramatisch is daarbij het aantal vermissingen. Er is vrijwel geen Indisch-Nederlandse familie die niet een vermiste man, vader of zoon betreurt uit die periode. Er zijn residenties (Bodjonegoro en Besoeki op Oost-Java, Pati en Pekalongan op Midden-Java) waar hele families zonder een spoor na te laten, verdwenen.
In de interviews van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië komen verhalen over deze vermissingen veelvuldig voor. Frederick rekent deze vermisten mee in zijn aantallen slachtoffers. In dat licht bezien lijken zijn schattingen reëel. Frederick is ook de eerste historicus, die aandacht besteedt aan de "tweede bersiap". Dit was de periode juli-augustus 1947,

toen als gevolg van de Eerste Politionele Actie in een aantal steden en dorpen onder Indonesisch bestuur een tweede slachting plaats vond onder (Indische) Nederlanders, die na de Indonesische Onafhankelijkheidsverklaring om allerlei redenen voor de Indonesische Nationaliteit hadden gekozen. Kennelijk werd er van Indonesische zijde toch aan hun loyaliteit getwijfeld. Op het Ereveld Kalibesar bij Semarang staan zeven witte kruisen met de naam Odenthal. Het gehele gezin, vader, moeder en vijf kinderen, werd te Cheribon vermoord op 27 juli 1947 bij het begin van de Eerste Politionele Actie. Zoals zij waren er meerderen, hoewel het totaal aantal vermoedelijk enkele honderden bedragen zal hebben.

Indonesische revolutionairen met scherpgeslepen bamboes

Het vraagstuk van de loyaliteit van deze groep aan Indonesië speelde ook een grote rol bij de vlucht naar Nederland van de spijtoptanten. Ongeveer 30.000 Indische Nederlanders kozen voor het Indonesisch staatsburgerschap als gevolg van de toescheidings-overeenkomst van 1952. Deze warga negara's werden op hun werk en daarbuiten door de "echte" Indonesiërs met wantrouwen bezien en vaak ook gediscrimineerd. De meesten van hen zijn daarop in de periode 1956 - 1959 als spijtoptanten gevlucht naar Nederland. Van repatriëring was in hun geval geen sprake. Er was wel vaak sprake van geweld tegen mensen uit deze groep, maar het kwam niet tot slachtingen.

Weinig aandacht wordt door Frederick besteed aan de daders van de gruwelen van de bersiap, de pemoeda's. Om hun rol te verklaren moet men terug gaan naar de Japanse Bezetting. De (Nederlandse) scholen werden tijdens de Japanse bezetting gebruikt om de Indonesische leerlingen te indoctrineren. Net als in Japan zelf werden op de middelbare scholen de leerlingen militair geoefend in het hanteren van wapens, exercitie en vechttechnieken. De Japanse militairen werden daarvoor vrij gemaakt. In de filmdocumentaire "Buitenkampers" zijn fragmenten opgenomen waarin een aantal van deze oefeningen zijn verfilmd voor propaganda-doeleinden. Ook de "bamboe roentjing", de gevreesde bamboespeer, komt hierin aan bod. Het was een dodelijk wapen, dat relatief gemakkelijk te vervaardigen was. Het waren deze jongeren die als groep elkaar opzweepten en de meest verschrikkelijke moorden op weerloze Nederlandse vrouwen en kinderen hebben gepleegd. Deze jongeren opereerden autonoom, maar werden wel geïnspireerd door de radio-uitzendingen waarin de Indonesische regering de ene na de andere maatregel bekend maakte tegen de groep Nederlanders, zowel binnen als buiten de Japanse interneringskampen. Daarbij werd voortgeborduurd op de Japanse propaganda, dat Amerika, Engeland en Nederland vernietigd moesten worden door de Aziatische volkeren.

Een van deze Indonesische maatregelen betrof de voedsel boycot van buiten de kampen levende Nederlanders, welke op 4 oktober 1945 voor Java werd afgekondigd. In de uiterste consequentie betekende dit de uithongering van een heel volksdeel. De pemoeda's zagen hierin een signaal, dat de centrale regering achter hun dodelijke aanvallen op deze buitenkampers zou staan. Soekarno zelf realiseerde zich tenslotte de reikwijdte van zijn besluit in de brief, welke hij op 9 oktober 1945 aan de Engelse opperbevelhebber Mountbatten richtte. Hierin waarschuwde hij dat zelfs hij niet in staat was om pemoeda-bendes af te houden van een rassenoorlog tegen de Nederlanders. In het licht van de eerdere besluiten omtrent de voedselboycot van diezelfde Nederlanders is het duidelijk, dat hij besefte dat de geest uit de fles was, en dat hij niet meer in staat zou zijn, deze er weer in te krijgen. En zo golfde een explosie van geweld over Java: de bersiap. Bij gebrek aan een Leger kon de Indonesische Regering niet optreden tegen de slachtingen, die dan ook volledig uit de hand liepen.

Samenvattend mogen wij stellen, dat de bersiap tussen de 3500 en 20.000 Nederlanders het leven heeft gekost. Dit was ook mijn conclusie als verwoord in mijn boek over de bersiap uit 2005. Mede door de publicatie van Frederick ben ik geneigd de bovengrens aan te houden als meest waarschijnlijk. Het aantal van 20.000 is uitermate verontrustend. Het zou betekenen, dat er meer dan 10x meer

Nederlanders in de bersiap zijn omgekomen dan er tijdens de stormramp van 1953 omkwamen. Dat was een ramp, maar pas de laatste jaren begint het besef door te breken, dat de bersiap voor de Nederlanders een veel grotere ramp was. Waarom is gedurende tientallen jaren in de Nederlandse geschiedenis de bersiap zo onbekend gebleven? Het ging hier tenslotte om een grote groep Nederlanders. Een eenduidig antwoord op deze vraag is niet te geven. Maar we kunnen proberen om een aantal factoren te identificeren, die de onbekendheid kunnen verklaren.

Gruwelijke moordpartijen

Nederland zelf kwam zwaar gehavend uit de Tweede Wereldoorlog. In de jaren vijftig lag het accent niet op het terugkijken, maar op de herbouw van het verwoeste land. Mede door deze op de toekomst gerichte visie vonden de traumatische verhalen van de Nederlanders die uit de voormalige kolonie terug kwamen geen gehoor bij de Nederlandse bevolking. In het gunstige geval werd hen aangeraden niet terug te kijken, in het meest ongunstige geval werd hen verteld dat het in Nederland allemaal veel erger was geweest. Hetgeen uiteraard de dialoog niet bevorderde. Daar kwam bij dat vanaf de zestiger jaren het kolonialisme in een zeer slechte reuk kwam te staan. De Nederlanders uit de Oost sloten zich daarop af van de Nederlandse maatschappij en zochten elkaar op in talloze sociëteiten en kumpulans. Van een dialoog was verder geen sprake meer.

Maar ook intern werd er gezwegen over de doorgemaakte gruwelen. Ouders wilden hun kinderen niet belasten met hun ervaringen. Kinderen voelden haarfijn aan, dat zij daarover geen vragen moesten stellen. En zo ontstond het "Indisch Zwijgen", naast het Joodse zwijgen. Het is de derde generatie, de kleinkinderen, die dit zwijgen aan het doorbreken zijn door vragen te stellen aan de grootouders, voor zover deze er nog zijn. In die zin werkt de bersiap nog steeds door in de Indische gezinnen.

Voor de politieke elite was de bersiap niet interessant. De dominante mening was (en is nog steeds), dat Nederlandse militairen zich schandalig hadden misdragen in de periode 1945 – 1949. Dat ook van Indonesische zijde de strijd niet schoon was, paste niet in dat beeld.

Na de verbetering van de relaties met Indonesië na 1965 was het ook diplomatiek niet verstandig, de bersiap ter discussie te stellen, omdat dit de broze relatie met dat land zou kunnen verstoren. De bersiap verdween daarmee in de doofpot. Toen mijn boek over de bersiap in mei 2005 verscheen als eerste Nederlandstalige publicatie over dit onderwerp, zond de uitgever recensie-exemplaren naar de vijf grote landelijke dagbladen. Geen van hen heeft de moeite genomen, het boek te recenseren. Het illustreert het volstrekte gebrek aan belangstelling van de kant van de media.

Ook de Chinezen werden het slachtoffer tijdens de Bersiap. Hier de puinhopen van een Chinese wijk in Palembang

Het is mijn hoop, dat dit artikel mag bijdragen aan het optrekken van de dichte mist, die nu al decennia lang hangt over de bersiap, en de discussie daarover beter zal structureren.

Herman Bussemaker, historicus, 31-3-2014, voor NICC Magazine.

NICC Magazine

Maandelijks GRATIS aan 7000 abonnees

Waardeert u ons werk?

Steunt u ons dan met uw

donatie

IBAN: **NL39 RABO 0129 2168 36**

t.n.v. N.I.C.C. te Den Haag

Niemand weet het. En zij die beweren het te weten, zijn het onderling niet eens.
Multatuli (Eduard Douwes Dekker) 2 maart 1820 – 19 februari 1887

(advertentie)

Reparatie van iPhone, iPad en nu ook android. Klik hier voor de aanbieding
http://www.borca-online.nl/iphone-en-ipad-reparatie

Foto vindt familie

Een jaar geleden startte het Tropenmuseum het project: "Foto zoekt familie", een digitale zoektocht naar de rechtmatige eigenaren of hun nakomelingen van ruim 300 verweesde foto-albums uit voormalig Nederlands-Indië. Tot nu toe werden 16 albums met hun familie herenigd. Elk weerzien tussen album en eigenaar is een bijzonder moment. Verloren herinneringen komen boven, waardoor de foto's in de albums een verhaal krijgen. In interviews met radiomaker Marten Minkema vertellen zeven eigenaren hun unieke verhaal. Fotograaf Armando Ello maakte bij elk interview een indrukwekkende reportage. Die radio-uitzendingen werden drie weken lang via Radio 1 uitgezonden in het programma "OVT – Het Spoor Terug". Deze interviews met beelden zijn inmiddels terug te vinden op de website www.fotozoektfamilie.nl.

Mijn moeder is nu veel completer zo

De verhalen zijn verschillend, maar de waarde van de albums is voor iedereen even groot. "Eigenlijk zijn er maar twee bewuste herinneringen aan mijn vader: Dat we samen vliegerden voor ons huis in Cimahi op West-Java en dat ik hem in 1942 kaalgeschoren zag achter het prikkeldraad van Kamp Baros. Ik was toen zes jaar en daarna heb ik hem nooit meer gezien. Daarom is dit album zo belangrijk voor mij", vertelt Willem Plink (78). En de zussen Jeanine (66) en Lily (60): "Dit is een vrolijke foto van een gekostumeerd feest; hier doet ze gek en trekt een lachend gezicht. Dat is een moeder die wij niet hebben gekend. Ze was altijd introvert en erg serieus. Dit album heeft voor mij een grote waarde; mijn moeder is veel completer zo. Het geeft mij een nieuwe kijk op haar".

Project Foto zoekt familie

De fotoalbums bleven achter in Indonesië toen duizenden Indische Nederlanders het land verlieten tijdens en vlak na de Nederlandse strijd tegen de Indonesische onafhankelijkheid tussen 1945 en 1949. Militairen en medewerkers van het Rode Kruis verzamelden de albums en in 1948 werden er ruim duizend afgegeven aan het Tropenmuseum. Op kijkdagen vonden veel families hun albums later terug, maar van 300 recht-matige eigenaren ontbrak elk spoor, totdat het project "Foto zoekt familie" in het leven werd geroepen. Het Tropenmuseum en "KIT Information and Library Service" startte de zoektocht naar de eigenaren door de albums te digitaliseren en voor iedereen inzichtelijk te kamen op de website www.fotozoektfamilie.nl.

Partners

Het project is het resultaat van een samenwerking tussen het Tropenmuseum en Information & Library Services met Stichting Pelita en het Nederlandse Rode Kruis. "Foto zoekt familie" is tot stand gekomen dankzij de bijdragen van Stichting Doen, het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het Veteranenfonds en ruim 220 andere donateurs. De interviews zijn mede mogelijk gemaakt dankzij de bijdrage aan het project van Nikon, die de camera-apparatuur beschikbaar stelde voor het maken van het beeld-materiaal bij de audio-opnames.

Indonesisch kolonialisme mag? door: Nino Solisa

Nino Solisa is een student in de Rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit van Groningen, waar hij onder andere onderzoek deed naar de vraag of de Zuid Molukken zelfbeschikkingsrecht hadden.
De vraag of de Zuid-Molukken wel of niet zelfbeschikkingsrecht hadden kan volgens Solisa niet zo rechtlijnig beantwoord worden als door historicus Cees Fasseur.

In zijn bijdrage aan O&D van 8 januari dit jaar tracht emeritus hoogleraar Cees Fasseur het recht op zelfbeschikking van de Zuid-Molukken te marginaliseren. Fasseur reageerde op het op 6 januari gepubliceerde artikel van professor Verbon, die oud-premier Dries Van Agt een bijzondere selectiviteit verweet in zijn verontwaardiging over aantasting van internationaal recht. Hiermee neemt de maatschappelijke discussie over de gewelddadige beëindiging van de treinkaping bij De Punt in 1977 een interessante wending. Vanuit het licht van de oorspronkelijke discussie lijkt de in Nederlands-Indië geboren Fasseur (oud-collega en intimus van Van Agt) aan het grote publiek duidelijk te willen maken dat de omgekomen Molukse treinkapers streden voor een onjuiste of onhaalbare zaak. Bij het trekken van deze conclusie gaat historicus Fasseur helaas voorbij aan enkele belangrijke historische feiten.

In zijn opiniestuk stelt Fasseur dat aan de Zuid-Molukken geen recht op zelfbeschikking was toebedeeld in de akkoorden die geleid hebben tot de (tot op heden onvoltooide) dekolonisatie van Indonesië. Hij stelde dat er eerst gekeken had moeten worden naar de vervulling van een "intern zelfbeschikkings-recht" binnen de Verenigde Staten van Indonesië. In de gegeven omstandigheden was dit echter volkomen onrealistisch, omdat de Verenigde Staten van Indonesië al snel werden ontmanteld door de voorvechters van de eenheidsstaat van de Republiek Indonesië. De vraag is ook in hoeverre de schriftelijke erkenning van het bestaan van het zelfbeschikkings-recht bij een dergelijk universeel beginsel van internationaal recht vereist kan worden. Des temeer daar, hoewel later uitgewerkt, het recht op zelfbeschikking van volken reeds sinds 1945 was vervat in artikel 1 lid 2 en artikel 55 van het Handvest van de Verenigde Naties. Met het instorten van de Verenigde Staten van Indonesië was er voor het Molukse volk geen andere optie dan een beroep op haar recht op zelfbeschikking. De latere illegale militaire annexatie van het Zuid-Molukse grondgebied kan het Molukse volk juridisch niet onder-werpen aan het Indonesische eenheidsgezag. Hier geldt het beginsel uit het volkenrecht: Ex injuria jus non oritur (uit onrecht ontstaat geen recht).

Dat de Molukken in een conflict enige tijd na de soevereiniteits-overdracht zich voor de uitoefening van een fundamenteel menselijk recht op vrijheid zouden moeten beroepen op een akkoord ondertekend door de vroegere kolonisator en de partij die op het punt stond het Molukse grondgebied militair te annexeren, is ridicuul en volledig in strijd met de geest van dekolonisatie en het internationaal volkenrecht.

De heer Fasseur is daarnaast voorbijgegaan aan de wijze waarop de Zuid-Molukken zijn toegetreden tot de deelstaat Oost-Indonesië. Op 11 maart 1947 heeft de Raad van de Zuid-Molukken besloten voorlopig toe te treden tot de deelstaat Oost-Indonesië, op voorwaarde dat het Zuid-Molukse gewest het recht had uit de deelstaat te treden, wanneer zou blijken dat deze deelstaat Oost-Indonesië de Molukse belangen niet zou kunnen waarborgen. Zowel verleden als ook het heden hebben uitgewezen dat dit laatste werkelijkheid is geworden. De deelstaat Oost-Indonesië kon helaas geen weerstand bieden tegen de in aantocht zijnde eenheidsstaat onder leiding van Soekarno, die reeds in maart 1950 was begonnen deelstaten al dan niet militair aan de eenheidsstaat toe te voegen. Het Molukse bestuur voorzag dat binnen een grote eenheidsstaat de Molukken het zouden moeten ontgelden. Na een volksbijeenkomst en een daaraan gekoppeld tevergeefs appel op handhaving van de deelstaat Oost-Indonesië, besloot de Raad voor de Zuid-Molukken op 25 april 1950 met spoed gebruik te maken van het vastgelegde recht op uittreding uit de deelstaat en een aanspraak te maken op het aan elk volk toekomende recht op zelfbeschikking. Al snel werd zij aangevallen door de troepen van Soekarno.

Bijna vier maanden later, op 17 augustus 1950, werd de Indonesische Republiek, zoals wij hem nu kennen, uitgeroepen. In dat licht kunnen er nog enige vraagtekens worden gezet bij het bestempelen van de Republik Maluku Selatan (RMS) als zijnde "separatistisch". Zij bestond immers eerder dan de Republik Indonesia. Het stuk van de heer Cees Fasseur is te beschouwen als een schoolvoorbeeld van het gezegde dat de geschiedenis altijd wordt geschreven door de (militaire) overwinnaar. Gelukkig laat de toekomst zich nog schrijven. _____

(advertentie)

Tropenmuseum wil groots verbouwen

Het Tropenmuseum in Amsterdam wil flink gaan verbouwen. Een van de plannen is het in ere herstellen van de originele entree.
"Dat is een van de ambities, maar alle scenario's moeten nog worden uitgewerkt", zegt interim-directeur Jan Willem Sieburgh.

Het gebouw, dat in 1926 werd geopend, had oorspronkelijk een trappenentree, waarmee de bezoeker direct in de lichthal stond. Die entree werd in de jaren zeventig gesloopt. Nu komen museumbezoekers binnen in de kelder van het gebouw en komen ze via een wenteltrap bij de lichthal.

Aan de ambities van het museum hangt een prijskaartje. "Dat gaat over tientallen miljoenen", licht Sieburgh toe. Het museum bekijkt de haalbaarheid van de plannen.

Klappen

Het Tropenmuseum heeft de laatste jaren flinke klappen gehad. Het museum dreigde twee jaar geleden nog te moeten sluiten omdat het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) flink werd gekort op de rijkssubsidie. Het museum gaat daarom samen met het Rijksmuseum Volkenkunde in Leiden en het Afrikamuseum in Berg en Dal.
Sieburgh is hoopvol over het geld dat hij nodig heeft voor de renovatie. "Daar zijn allerlei manieren voor", legt hij uit. "We kunnen naar overheden, stad, provincie, het rijk, de eigenaar van het gebouw en fondsenwerving."

Foto: ANP

Het museum neemt de tijd voor de plannen. "Het is echt een meerjarenplan." Met de grootse verbouwing moet het museum de concurrentie aan kunnen met de andere bekende Amsterdamse trekpleisters. Het museum kreeg onlangs van de gemeente Amsterdam 250.000 euro om de Mauritsvleugel van het gebouw een opknapbeurt te geven. Die herinrichting is in volle gang en moet in de zomer zijn afgerond.

INDISCH PLATFORM

zoekt donateurs

Het Indisch Platform behartigt de belangen van de Indische gemeenschap bij de Nederlandse overheid.

Stichting Het Indisch Platform - Postbus 85564 - 2508 CG Den Haag

www.indischplatform.nl **info@indischplatform.nl**

Het Indisch Platform heeft de ANBI-status en dus is uw donatie een aftrekpost bij uw belastingaangifte

Indo Rock ons cultureel paradepaardje? (4) door: Albert van Prehn

Wij zullen het maar even op deze manier presenteren, met een beetje galgenhumor en wat uitdaging naar hen die zich met goede bedoelingen de moeite hebben getroost om de benaming te geven. Zoals ik in mijn vorige editie al heb laten merken betreur ik deze benaming niet vanwege het vermeende discriminerende onderbuik gevoel, maar veel eer omdat ik persoonlijk niet veel met die benaming heb, vanwege een te weinige diepgang bij het onderzoek en nogmaals, persoonlijke opvatting dat men al te gemakkelijk tot een benoeming is gekomen.

Rudi van Dalm

De huidige bands die nog veelvuldig in het circuit opdraven zijn meestal bands waarvan de bezetting grotendeels mannen en vrouwen op leeftijd zijn. Jongeren zie je jammer genoeg niet echt veel meer, wel de wat oudere jongeren die de muziek van hun ouders hebben mee gekregen en daardoor beïnvloed zijn en dus op gelijk niveau met hun algemene repertoire keuze zitten, die je ook bij de oudere in leeftijd zijnde muzikanten vindt. Is dit erg? Welnee het is typisch kun je wel zeggen, de muziek die nog voor een groot deel aanslaat bij de bezoekers van onze fuifjes, pasars en kumpulans.

Waarom zou je als jongere je uitsloven met muziekstijlen waar je bijna geen animo voor vindt? Ben je te progressief, val je uit de boot, wil je je zelf zijn met eigen repertoire en dus met eigen nummers en composities? Je stoot je hoofd tegen het ondankbare conservatisme van onze Indische muziek smaak. Conservatief is misschien niet het juiste woord, laten wij zeggen, wij als Indische mensen zijn wat muziek betreft toch meer gebonden aan onze innerlijke gevoelens van melancholie, romantiek, driften, heimwee, en hang naar mooie melodieën en dat tezamen vormt het recept voor een aanvaardbare repertoire keuze als band.

De meeste Indische mensen houden niet van metal, hardrock en alles wat grof is en waar de melodielijnen en harmonieën niet mooi combineren en het moet in ieder geval een pakkend ritme hebben. Is het daarom dat de oude muziek het zo goed doet? Is het daarom dat de Amerikaanse muziek die wat dat betreft de ingrediënten heeft voor de algemene indo smaak, meer aan populariteit heeft dan bijvoorbeeld de Nederlandstalige muziek, net als de Deutsche schlager muziek? Het is denk ik, ook hier weer een kwestie van aloude Amerikaanse invloed die generaties lang de muzieksmaak bepaalt. Neem nou de Country muziek wat in Amerika zeker een van de belangrijkste muziekstroming is en waar giga veel muziek van te horen is op de algemene zenders in de USA.

Bij de meeste muziekkeuzes van de bands in ons circuit vindt je de songs terug OOK van de huidige artiesten met een ( ) modernere speelwijze, waar je bijvoorbeeld de gitaarvervorming en allerlei invloeden van de hard rock, metal of wat je het ook mag benoemen, terug in vindt. Het geheim ervan is, de wijze van de muziek composities en dat is alles bepalend voor de herkenning wat smaak heet, bij de meeste Indische muziekliefhebbers. Maar ik praat dan ook niet alleen over de Country and Western Music, ook andere muziek 'from the USA' heeft in het algemeen aanhang in onze gemeenschap. Maar nu wij het toch hebben over de USA muziek is het misschien wel leuk om een opmerkelijke ontwikkeling te noemen en dat is dat de belangstelling voor de oorspronkelijke Indonesische muziek toeneemt. Als muzikant merk ik in het circuit dat oude Indonesische composities uit de jaren 50 het ineens goed doen en niet alleen die oude composities, maar ook wat moderne muziek gretig door het publiek wordt geaccepteerd.

Tantowi Jaya

Ik hoor vele melodieën die ik herken vanuit mijn jeugd en waar in de tijd van mijn jongere jaren bijna geen band het in het repertoire opnam, behalve dan een Rudi van Dalm en nog enkelen, maar over het algemeen vond je niet zoveel Indonesisch in het repertoire dan heden ten dage. Het lijkt wel of men de connectie zoekt met het land van herkomst en ik moet wel zeggen dat ook de Indonesische muziek sterk beïnvloed is en wordt door het westen en ook weer met name, de Amerikaanse muziek stijl, ik zou bijna oneerbiedig zeggen Indonesian Country Music.

Veel hebben wij denk ik te danken aan ene Tantowi Jaya die het toch maar presteert om in een moslim land Amerikaanse muziek openlijk te promoten en de pure country presenteert in dat land van de islam. Zou ik in Iran, Marokko, en noem maar meer van die landen niet durven doen.

Het is dus helemaal niet zo vreemd dat de echte Indonesische muziek hier door bands in ons circuit in het repertoire wordt genomen, ook ik merk het in mijn eigen groep, en eigenlijk is het zo dat je niet eens meer ZONDER kan, wil je een beetje aansluiting vinden met de danssmaak van het publiek waar je voor speelt. Als ik op Bali ben en ik beluister de daar spelende bandjes dan valt mij direct een ding op, wij hebben het niet van een vreemde want ook daar hoor je over het algemeen mooi klinkende melodieën, niet te hard, niet te zacht van inhoud maar het is in ieder geval geen stampwerk en geen dreunende of snerpende gitaren waar je de melodie niet eens van kan volgen, je hoort in ieder geval geen gesis, gejoel, geen geram en gebeuk op de elektrische gitaar. Laat ik het proberen te benoemen met: beschaafd muziek maken.

Bibit Rockers, een van de weinige jongere bandjes die er nog zijn

En dan kom ik tot mijn conclusie dat de appel niet ver van de boom blijft vallen. Eigenlijk moet ik het anders zeggen, de jamboe (guave) valt nooit onder de mango boom. Tevens dat er bijna niets is veranderd in al die jaren alleen de moderne artiesten hebben de plaats ingenomen van de oude uit mijn jeugd. Ik stel voor om het vanaf nu Indonesian Rock te benoemen. Onze 'rockenjagers' van weleer zijn wat gematigder gaan spelen vanwege de jaartjes die zijn gaan tellen.

Ook deze 'rockenjager', want de speeltechniek heeft een steeds belangrijker plaats ingenomen en de brutaliteit van de jeugd waar rebellie een van de ingrediënten was bij het muziek maken is niet meer. Misschien kan ik nu wel voor mezelf zeggen, ik maak nu muziek, maar ach, jongeren vinden mij misschien wel een oude zak zonder pit en denk ik, niet so dan jij ja? Wacht maar jij ja, als jij bent ouder, adoeh jij verandert jouw spelen, let maar op Njoh.

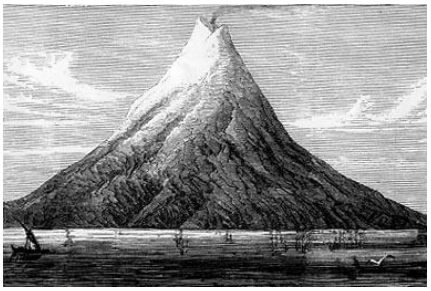
Wel eens gedacht aan adverteren in NICC Magazine?
Vraag vrijblijvend onze gunstige advertentietarieven aan!
info@indisch-centrum-denhaag.nl

De Krakatau tragedie

"Ontsnapt uit de kaken van de dood"

door: Rick Blekkink

Het vulkanische eiland Krakatau vormt een permanent gevaar voor onder andere de kustgebieden van Indonesië. Rick Blekkink onthult de schokkende feiten in zijn boek: "Ontsnapt uit de kaken van de dood". Het ongelooflijke verhaal over een Indië-veteraan uit Hedel. Het eerste exemplaar van deze historische roman wordt op vrijdag 18 april 2014 gepresenteerd en uitgereikt aan de Inspecteur-generaal der Krijgsmacht, tevens Inspecteur der Veteranen, Luitenant-generaal der Mariniers A.G. (Ton) van Ede. De uitreiking

Oude tekening van de Krakatau voor de uitbarsting van 1883

vindt plaats op landgoed De Zwaluwenberg in Hilversum. De schrijver, zelf veteraan, heeft het boek opgedragen aan de talrijke slachtoffers die tijdens de catastrofale uitbarsting van het vulkanische eiland Krakatau in 1883 het leven verloren.

Een onderschat gevaar

De catastrofale vulkaanuitbarsting op het eiland Krakatau ging gepaard met huiveringwekkend hoge tsunami's, die onder andere door de Straat Soenda rolden en de nabijgelegen kustgebieden van Java en Sumatra compleet verwoestten. Het was een ramp die uitzonderlijk veel leed heeft veroorzaakt. Hele families werden

toen uitgeroeid; talloze vrienden en bekenden deelden dit onfortuinlijke lot. Voor hen restte slechts massagraven of ze werden nooit meer teruggevonden. Op het restant van de vroegere Krakatau is in de loop der decennia een nieuw eiland ontstaan, dat de naam "Anak Krakatau" (kind van Krakatau) gekregen heeft. Het eiland dat jaarlijks minstens vijf meter in hoogte toeneemt, is zeker zo gevaarlijk als zijn beruchte voorganger. Het gevaar wordt echter ernstig onderschat. Wat er in 1883 in dit deel van de wereld is gebeurd, kan zomaar opnieuw gebeuren. Alleen zullen nu de gevolgen vele malen erger zijn, omdat de bevolkingsdichtheid sindsdien massaal is toegenomen.

Over het boek

Hoofdpersoon in het verhaal is Andreas Braam uit Hedel, een Indië-veteraan die in 1887 na een vijfjarig dienstverband ernstig getraumatiseerd op weg is naar huis en in de stoomtrein terugkijkt op zijn leven. De auteur brengt in dit op historische feiten gebaseerde boek niet alleen de rampzalige vulkaanuitbarsting op het eiland Krakatau onder de

Zeer spectaculaire foto van Anak Krakatau tijdens de uitbarsting in november 2010 met bliksemflitsen

aandacht van de lezer. Ook het KNIL (Koninklijk Nederlands-Indische Leger), de Nederlandse samenleving, de scheepvaart en vooral het koloniale leven in Nederlands-Indië gedurende de tweede helft van de 19e eeuw worden ruimschoots besproken. Het is een ontroerend verhaal over vriendschap, liefde, religie, tempo doeloe en vooral het omgaan met de angst. Het is een roman die het onweerstaanbare verlangen naar Indië beschrijft en de gevolgen van keuzes die de hoofdpersoon maakt. Een jongeman, die regelmatig met de dood te maken krijgt en daardoor van het leven leert houden.

Het boek verschijnt op 22 april en is te bestellen bij Bol.com en bij de auteur: rickblekkink@ziggo.nl. Vermeld in uw mail a.u.b. duidelijk het afleveradres en het aantal exemplaren. Bestellingen bij vooruitbetaling te voldoen op ING Bank: NL47INGB0004136418 t.n.v HJM Blekkink. De prijs is: € 20,95. In Nederland geen verzendkosten.

Korte berichten

Wereldexpress.nl is nu online

De Wereld Express is een reizende interactieve tentoonstelling over anders-zijn en jezelf zijn anno nu tegen de achtergrond van de Indische geschiedenis. Aan de buitenkant is inmiddels het werk voltooid en aan de binnenkant wordt momenteel hard gewerkt. Het Indisch Herinneringscentrum ontwikkelt de Wereld Express in samenwerking met de stichting Vredeseducatie Utrecht, reclame-bureau Reprovinci en Hayo van Gemerden Vormgeving & Productie. Eind maart heeft de ruim 12 meter lange trailer Wereld Express zijn eerste ritje over de weg gemaakt. Een korte video-impressie hiervan is te zien op https://www.youtube.com/watch?v=tDiC4xzfwnA&feature-yoytu.be. Op de site www.wereldexpress.nl is alle informatie beschikbaar met daarop nieuws over de nieuwe reizende tentoonstelling van het Indisch Herinneringscentrum. Het gehele project is tot stand gekomen met financiële steun van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het Vfonds, het SNS REAAL Fonds en het VSB Fonds.

Van Stockum op TTF

Op veler verzoek zal de redactie in het volgende nummer van NICC Magazine een zo actueel mogelijk overzicht publiceren van de signeersessies van schrijvers van Indische en Indisch gerelateerde boeken in de stand van Pasar Boekoe van Boekhandel Van Stockum op de 56e Tong Tong Fair. De directie van Van Stockum liet weten dat nog niet alle sessies zijn ingevuld, en dat tijdens de TTF het beste ook de wedsite van de Stichting Tong Tong en de tijdens de TTF te volgen speciale website van Boekhandel Van Stockum geraadpleegd kan worden voor de meest actuele updates.

Schoolkinderen op bezoek bij Raffyzorg

De leerlingen van de basisschool Kievitsloop in Breda heeft de geschiedenis van Nederlands-Indië standaard in haar lespakket opgenomen. Door de adoptie van het Indië-monument in Breda is er een bijzondere band ontstaan

tussen de school, de Stichting Arjati en Woonzorgcentrum Raffy. Raffy geeft de leerlingen van de school de gelegenheid om in gesprek te gaan met de Indische ouderen die het woonzorgcentrum bewonen. Stichting Arjati steunt het educatieve gedeelte. Vrijdag 21 maart was de start van dit project, waarbij het eerste deel het op school vertonen van de film "Arigato" betrof, waarin een Indische oma met haar kleindochter een Japanse familie ontmoet op het strand. Het tweede deel bestond uit een gesprek met de Indische ouderen in Raffy. Uitgerekend op die dag was het weer in Brabant bar en boos en moesten de kinderen in de stromende regen op de fiets naar het woonzorgcentrum toe. Daar werden ze gastvrij onthaald op allerlei lekkere Indische hapjes en werd bij het Indië monument iets verteld over de periode 1941 – 1945 in Nederlands-Indië. Vervolgens kregen groepjes van 3 kinderen een oudere toegewezen die toestemming had gegeven voor een interview. De kinderen hadden dit erg serieus voorbereid en de 45 minuten die ervoor stond was niet voor iedereen voldoende. Er was ook zoveel te vertellen. Nadat iedereen zich weer had verzameld in de multifunctionele ruimte in Raffy, was er nog een laatste terugkoppeling. Maar ook nu was de honger van de kinderen niet gestild en de vragen bleven komen. Het was voor iedereen een heel bijzondere dag. Ook voor de ouders die waren meegekomen om de kinderen te begeleiden. Toen er na afloop naar huis gefietst moest worden, was het gelukkig droog geworden. Alle op deze dag verzamelde informatie wordt tijdens de 15 Augustus Herdenking 2014 in Breda gepresenteerd. Ook spelen de kinderen een actieve rol tijdens de herdenking zelf. Al met al een geweldig initiatief, dat hopelijk in den lande navolging krijgt.

Museum Maluku (MUMA) streeft naar samenwerking

Het actuele devies voor de museum- en erfgoedsector heeft inmiddels tot verrassende coalities geleid. Dat geldt ook voor de toonaangevende musea zoals de Rijksmusea in Amsterdam en Enschede. Waarnemend voorzitter Glenn Haulussy van de stichting Moluks Historisch Museum ziet nu noodzakelijke samenwerkings-vormen tot stand komen. "Het afgelopen jaar zijn we op verschillende locaties aan de slag gegaan waarbij we onder andere delen van de digitale collectie hebben ingezet. Tijdens de Maand van de Geschiedenis op Museum Bronbeek in Arnhem hebben wij bijvoorbeeld de achtergronden belicht van de trouw van Ambonezen aan het Nederlandse vorstenhuis. Met die digitale collectie wordt kennis gedeeld en interesse voor het Molukse Verhaal gerealiseerd. Dit jaar zetten we die lijn voort. De samenwerking met de Stadsschouwburg Amsterdam is uitstekend bevallen, gezien de grote belangstelling van het publiek voor Kain Pikul II. We werken nu intensief samen met Molukse stichtingen in een aantal wijken en willen dat verder versterken." Haulussy is sinds januari van dit jaar opvolger van Usman Santi. Welke concrete koers is noodzakelijk voor de komende tijd? "Het verleden van het Moluks Museum wijst uit dat de reguliere activiteiten indertijd onvoldoende inkomsten hebben opgeleverd. Iedereen weet dat de bezuinigingen ook de culturele sector niet ongemoeid laten. Dat betekent dat we nu afwegen welke vormen van cultureel ondernemerschap relevant zijn. De uitdaging voor het Moluks Museum is ligt de komende tijd in de uitwerking van het cultureel ondernemerschap in combinatie met samenwerkingsvormen die niet altijd voor de hand liggend zijn." www.museummaluku.nl

Voorzitter MUMA: Glenn Haulussy

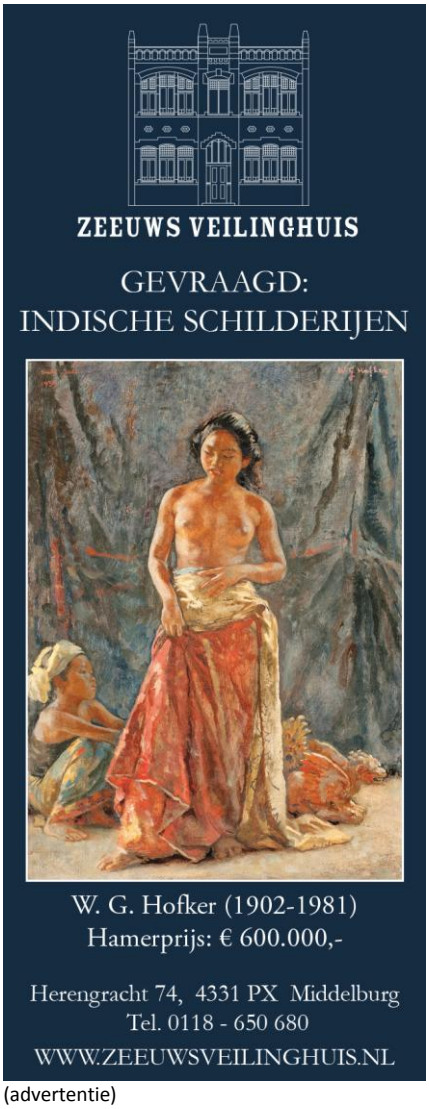
IHC krijgt bijzondere leerstoel UvA

Het Indisch Herinneringscentrum (IHC) heeft een bijzondere leerstoel in de Koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuurgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) in de Faculteit der Geestes-wetenschappen.
De bijzondere leerstoel richt zich met name op de postkoloniale herinneringscultuur in de periode van na de oorlog. Het accent ligt hier op de dynamiek van de herinnering en de invloed hierop van migratie, repatriëring en globalisering. Het onderzoek en het onderwijs moeten bijdragen aan een beter begrip van de betekenis van het koloniale verleden voor de samenleving van vandaag en morgen. De invulling van de bijzondere leerstoel sluit aan bij het doel van de initiatiefnemer. Het Indisch Herinneringscentrum wil de herinnering levend houden aan de gebeurtenissen tijdens en na de

2e Wereldoorlog in Nederlands-Indië en aan de gevolgen daarvan voor de Indische gemeenschap. Om niet te vergeten. En om de vele actuele gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen beter te kunnen begrijpen. De werving van een bijzonder hoogleraar voor deze leerstoel is inmiddels gestart. Deze wordt benoemd voor een periode van vijf jaar. Meer informatie over de vacature is te vinden op de website van de UvA.
http://www.uva.nl/over-de-uva/werken-bij-de-uva/vacatures/item/14-092.html

Halfhartig onderwijs

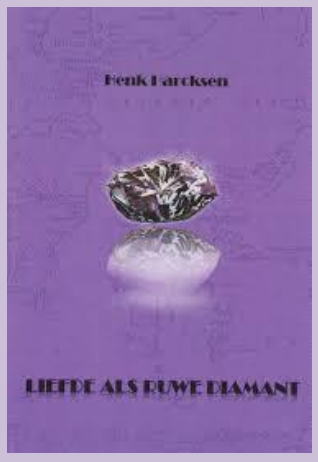
Koos de koloniale overheid in Suriname in de 19e en begin 20e eeuw voor onderwijs gericht op assimilatie, in Nederlands-Indië was men veel terughoudender. En hoewel de gebieden inmiddels onafhankelijk zijn, zijn de sporen van dat beleid nog altijd te zien. De slaven die op de Surinaamse plantages werkten kregen vrijwel geen onderwijs. Toen echter de slavernij in 1863 werd afgeschaft, werd scholing juist als dé oplossing om voor betrouwbare arbeiders te zorgen. De slaven trokken echter massaal weg. Toen in 1877 de leerplichtwet werd ingevoerd, hoopte de overheid meer invloed te krijgen op de Creoolse kinderen en ze daarmee te assimileren in de samenleving. Het Nederlands werd verplicht.
In Nederlands-Indië werd het onderwijs lange tijd verzorgd door zending en missie. Vanaf 1900 kreeg de overheid meer oog voor de belangen van de autochtone bevolking. Onderwijs kon toen de eerste stap zijn naar een vorm van zelfbestuur. Alle Indische kinderen naar school laten gaan, was wel een kostbare zaak. Daarom werd gekozen voor "desa-onderwijs" De desa (dorp of dorpsstreek) werd (financieel) verantwoordelijk gesteld voor het onderwijs in lezen, schrijven en rekenen. De lessen werden gegeven in de lokale taal: Maleis of Javaans. Daarnaast was er aandacht voor les in eenvoudige ambachten. Vanaf de invoering van de "ethische politiek" in 1900 trokken steeds meer Nederlandse ambtenaren en ondernemers naar Nederlands-Indië, steeds met hun vrouwen (en soms ook kinderen). Het onderwijs op de Koloniale school in Den Haag moest het keven in de kolonie voorbereiden. Daar werd lesgegeven in vakken als tropische hygiëne, de Maleise taal, Hollands en Indisch koken en Indonesische volkenkunde.
De ethische politiek bleek niet erg succesvol en er ontstond onvrede bij de hoger opgeleide Indonesiërs In 1945 riep Soekarno uiteindelijk de Republik Indonesia uit. Ook in Suriname begon het verzet tegen Nederland en in 1975 maakte het zich los van Nederland.

(advertentie)

LIEFDE ALS RUWE DIAMANT

door: Henk Harcksen
Uitgeverij Calbona
148 pagina's (paperback)
ISBN: 978 94 91872 12 9
Prijs: € 19,75

"Boeiend familieverhaal van twee families die door de Tweede Wereldoorlog heel verschillende gebeurtenissen moesten verwerken. Henk Harcksen (1951) rijgt alle verhalen op een bijzondere wijze aan elkaar als parels in een ketting".
Herman Bussemaker

Bestellen:
hendericus_harcksen@live.nl
of bel: 010-8436177

NICC Magazine
Maandelijks GRATIS e-Magazine voor de Indische gemeenschap
Bent u al abonnee?
Een mailtje is voldoende:
info@indisch-centrum-denhaag.nl

C R E A P R O

VERTALINGEN

Den Haag

(official sponsor van Stichting Nederlands Indisch Cultureel Centrum)

Vertalingen van en naar alle talen en de moedertaal
Speciaal: technisch, medisch, juridisch en commercieel
Snelheid en kwaliteit tegen een redelijke prijs

SINDS 1989 HET VERTAALBUREAU DAT U ZORGEN UIT HANDEN NEEMT

Galileïstraat 18 - 2561 TE Den Haag - tel: 070-362 05 89 * - fax: 070-362 56 64

@: creapro@worldonline.nl W: www.creapro.myplaces.nl

D A T I S A N D E R E T A A L...!

Specerijen van Indonesië: Kaneel

Kaneel is een van de vier zogenaamde fijne specerijen die al vrijwel vanaf het begin van de VOC tot de vaste handelswaar behoorden. Overal ter wereld wordt kaneel gebruikt als keukenspecerij. In veel Aziatische landen, met name in China, wordt kaneel reeds duizenden jaren gebruikt als geneesmiddel. Rond 2800 jaar v. Chr. Wordt het al genoemd in het kruidenboek van de Chinese keizer Shennung en ook in het oude Egypte en in andere streken in het Midden Oosten was kaneel al bekend.

De kaneelboom, waarvan de binnenbast van de jonge scheuten gebruikt worden

Vaak werd hei daar gebruikt in parfums. In India wordt het veelvuldig toegevoegd aan het mengsel waarvan wierook wordt gemaakt. Ook in de Bijbel wordt kaneel genoemd en zo hoog gewaardeerd dat het als een waardig geschenk aan koningen en andere hoogwaaardigheids-bekleders wordt gegeven. Ook werd het in de tijden van Mozes gebruikt als toevoeging aan zalfolie voor de Tabernakel (Exodus 30: 23-25).

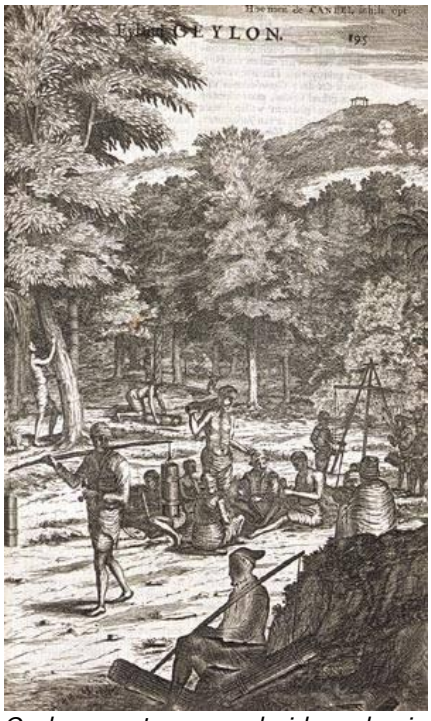
In oude geneeskunsten werd kaneel vooral gebruikt als stimulerend middel bij de spijs-vertering en darmverstoppingen.

Ook bij nierproblemen en bij aandoeningen aan de urinewegen werd het vaak met succes toegepast. Kaneel is vanouds een medicinaal toevoegingsmiddel dat de levensvitaliteit sterk verhoogt.

Kaneel voordat het gedroogd is

Onderzoeken hebben aangetoond dat kaneel tevens een belangrijk middel is bij de bestrijding van kankerweefsel en stopt het de vermeerdering van schadelijke bacteriën in het lichaam. Omdat in kaneel ook conserverende stoffen zitten, kan het in het lichaam helpen tegen ziektes die met schimmelvormingen te maken hebben, zoals 'candida'. Op het moment wordt er uitgebreid onderzoek gedaan naar de relatie van kaneel tot diabetes. Men heeft

Oude prent van arbeiders bezig met het "schillen" van de kaneel

al ontdekt dat stoffen die in kaneel zitten, de vorming van hoge bloedsuikers tegengaan. Aan de universiteit van Kopenhagen wordt onderzocht dat kaneel een belangrijke bijdrage levert aan pijnbestrijding bij artrose. Men heeft geconstateerd dat bij gebruik van kaneel in combinatie met honing door bijvoorbeeld yoghurt of muesli, de pijneffecten bij artrose na een week bijna verdwenen zijn. In veel andere landen, waaronder in Nederland, wordt artrosepatiënten verteld dat ze "er maar mee moeten leren leven....." en worden pijnstillers voorgeschreven. In Canada is ontdekt dat gebruik van kaneel in dagelijkse gerechten bijdraagt aan

Kaneel in pijpjes en als poeder

verbetering van het geheugen en de concentratie bij kinderen. Al met al kan gerust worden beweerd dat kaneel een "superspecerij" is, waarvan de werking nog niet half is ontdekt. Weliswaar is kaneel tegenwoordig ook als supplement verkrijgbaar, maar dat streeft waarschijnlijk zijn doel voorbij. Het is namelijk nog niet aangetoond dat dit werkzaam is. In ieder geval wordt zwangere vrouwen afgeraden om dit als supplement te gebruiken en om kaneel in beperkte mate bij de bereiding van het dagelijkse eten te gebruiken.

De kaneelboom groeit uitsluitend in een tropisch klimaat en dan ook nog liefst in de kuststreken. De boom wordt twee tot drie keer per jaar gesnoeid en daarbij voorkomt men dat de boom te hoog wordt, wat de oogst bemoeilijkt. Als de boom zeven jaar oud is, kan hij voor het eerst worden "geschild". Van de ca. 2 meter lange scheuten wordt de bast afgestroopt, waarbij de binnenbast van het schors gescheiden wordt. Die binnenbast rolt zich hierbij vanzelf op en wordt gedroogd. Bij het drogen verkleurt het van lichtgroen naar lichtbruin. De kaneelboom komt van nature voor in het kustgebied van Ceylon (nu: SriLanka). In de 16e eeuw werden deze gebieden veroverd door de Portugezen. Samen met de inheemse bevolking verdreef de VOC medio de 17e eeuw de Portugezen en voegden het toe aan het handels-monopoly van de Compagnie.

In de keuken wordt kaneel veel gebruikt als smaakmaker in zoete gerechten, zoals gebak en snoep-waren. De combinatie appel en kaneel, zoals bijvoorbeeld in een appeltaart is niet meer weg te denken. Ook het gebruik van kaneel in koffiesoorten (met name mokka) en in kruidenthee is bekend. In India en in de landen rond de Middellandse Zee wordt kaneel veel gebruikt bij het kruiden van vlees, vleeswaren en groentegerechten. Het is tevens een onderdeel van de meeste kerrie- en massalasoorten en vormt samen met komijn de ideale smaakcombinatie.

De combinatie van honing en kaneel heeft een geneeskrachtige werking

De VOC ontving jaarlijks tussen de 0,6 en 1 miljoen pons kaneel. Het merendeel hiervan werd afgezet in Europa. In de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden bracht kaneel tussen de 2 en 3 gulden per pond op, wat in de 18e eeuw uiteindelijk opliep tot 8 à 9 gulden

per pond. Men noteerde in de boeken als inkoopprijs: 25 cent per pond. De Heren van de VOC legden de vorstendommen van Ceylon een "schatting" op en dat garandeerde een levering van zo'n 125 ton kaneel per jaar in het begin. In 1796 werd Ceylon veroverd door de Engelsen en richtte de VOC zich noodgedwongen tot het aanleggen van uitgebreide plantages in Indonesië, waar de kaneelboom bijzonder goed gedijde en liep de totale oogst op naar ongeveer 8000 ton per jaar.

Recept van de maand

Telor Bumbu Bali

Hardgekookte en gefrituurde eieren in een lekkere kruidige ketjapsaus

Ingrediënten:
8 eieren, 3 el. ketjap manis, 200 ml. water, 3 à 4 rode lomboks, 1 tl. trassi, 4 sjalotten (of 1 flinke rode ui), 2 teentjes knoflook, 1 tl. gula djawa (of bruine suiker), 1 tl. tamarinde, 1/2 tl. laos, 2 djeroek peroet blaadjes (of laurier), snufje zout, olie om te frituren.

Bereiding: Kook de eieren hard en laat ze goed afkoelen. Daarna de eieren pellen. Verhit een flinke laag olie in de wok en bak hierin de eieren rondom mooi goudbruin. Laat ze dan op keukenpapier goed uitlekken. Doe de olie op een klein beetje na weg (of bewaar). Snipper de ui heel fijn, snijd de lomboks in ringetjes, crush en hak de knoflook heel fijn. Fruit dit alles in de wok en doe alle andere kruiden en specerijen erbij. Als

deze boemboe mooi gebakken is, het water toevoegen en nog even goed doormengen zodat er een dikke saus ontstaat. Doe nu de eieren erbij en schep het goed om zodat de eieren helemaal bedekt zijn met de boemboe. Ook kunt u de eieren halveren (zie TIP), met de platte kant naar boven in een ovenschaal doen en de halve eieren dan met een lepel goed overgieten met de boemboe en even een kwartiertje in een voorverwarmde oven op 150°C. Een onmisbaar bijgerecht bij de rijsttafel. ***Selamat makan.***

(TIP) De gemakkelijkste en snelste manier om hardgekookte eieren te halveren. Aan een mes blijven vaak dooierresten hangen. Daarom: neem een draad garen (visdraad mag ook) en knoop het ene uiteinde aan de handgreep van uw keukenkastje. Trek de draad strak en haal van onderaf het ei er doorheen. Hoe simpel kan het zijn, toch?

Boekbespreking, *e*-Books, CD & DVD, presentatie & signeren

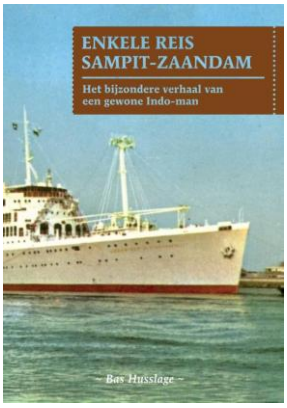
De grote reis van Prins Soeparto – Haryo Raden Mas Soerjosoeparto. Dit boek gaat over een heel bijzondere reis. De reiziger in kwestie die in juni 1913 op het schip Willis van de Rotterdamsche Lloyd van Java vertrok, maakte geen deel uit van de groep bestuursambtenaren die geregeld naar Holland met verlof ging. Het was een Javaanse Prins, die naar Holland ging om te studeren aan de universiteit van Leiden. Enkele jonge landgenoten waren hem al voorgegaan en anderen zouden nog volgen. De Prins zou later in 1916 bij zijn terugkomst op Java vorst van het Midden-Javaanse vorstendom

Mankoenegaran worden. Hij heeft zijn reis niet alleen gemaakt, maar ook uitvoerig beschreven. Heel zorgvuldig en gedetailleerd heeft hij zijn verhalen met veel gevoel kunnen delen. Eerst in het Javaans, maar later werd dit vertaald in het Nederlands. De Commissie voor de Volkslectuur in Batavia, had oorspronkelijk de schrijfopdracht gegeven. Het was de bedoeling dat de eigen landgenoten van de Prins kennis konden nemen van de voordelen van de reis naar en de studie in Nederland. *Adviesprijs: € 27,50.*

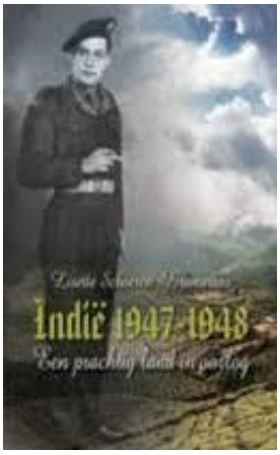
Enkele reis Sampit-Zaandam – Bas Husslage. Een bijzonder verhaal van een gewone Indo-man. Als negenjarige jongen komt Willem van der Kruk (1947) na een bootreis van een maand vanuit Indonesië uiteindelijk aan

in Amsterdam. In een leven vol tegenslagen, waarbij mishandeling

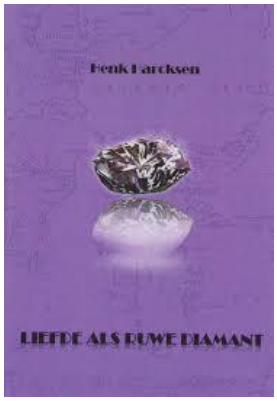
arbeidsongeschiktheid, zelfmoord pogingen, echtscheiding en schuldsanering, weet hij steeds ternauwernood op de been te blijven. Ook als hij een grote geldprijs wint; een gebeurtenis die veel ellende veroorzaakt. Dit boek is het tragische levensverhaal van een man wiens goede karakter steeds opnieuw misbruikt wordt. *Adviesprijs: € 12,95.*

Indië 1947-1948 – Lisette Schoeren-Brummans. Dit boek is door de auteur onder eigen beheer uitgebracht. Het handelt over soldaat Harrie Brummans uit

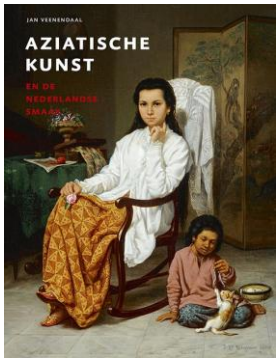
het Limburgse Panningen, die verplicht als dienstplichtige naar Indonesië moet. Eenmaal daar schrijft hij honderden brieven naar zijn ouders, broer en acht zussen. Deze brieven vertellen van het aangrijpende verhaal over het wel en wee van een soldaat ver van huis. Persoonlijke belevenissen in een prachtig land, maar waarover later niet meer gesproken wordt. Zonder zijn dochter, die de brieven bundelde en tot een geheel aaneenreeg, waren deze ook nooit in de openbaarheid gekomen. Het verhaal van een soldaat in een prachtig land in oorlog. *Adviesprijs: € 19,75.*

Liefde als ruwe diamant – Henk Harcksen. De auteur richt zijn blik niet op de schuldvraag, maar schetst een beeld dat voor veel mensen uit andere culturen die als immigrant of vluchteling in

Nederland zijn terechtgekomen, herkenbaar is. De lezer wordt meegenomen in een relaas die de schurende relaties van de betrokken families door alle generaties heen blootlegt. Het verhaal is doorspekt met songteksten en proza. Harcksen beschrijft op indringende wijze hoe het spectrum van het leven, bezien door zijn zelfgeslepen diamant, opeens uiteen kan spatten. De auteur zit inmiddels in het programma van het Bibit Theater op de komende Tong Tong Fair. Na een succesvolle en heel erg drukke presentatie in het Veteraneninstituut in Doorn, vindt er een tweede presentatie plaats in Galerie van Janet Korpershoek in Nieuwleusen (tussen Zwolle en Dedemsvaart) op zaterdag 31 mei a.s. 15.00 uur. Adres: Oosterveen 27, 7711 BN Nieuwleusen.

Aziatische kunst, Nederlandse smaak – Jan Veenendaal. Waar ook ter wereld, overal kom je wel een landgenoot tegen. Dit fenomeen deed zich 400 jaar geleden ook al voor: tot ver in Azië waren Nederlanders te vinden Ze lieten hun sporen na in kunst en kunstnijverheid van Bali tot in China. Maar ook andersom: in veel sier- en gebruiksvoorwerpen is de Westerse traditie aangepast aan de Oosterse smaak. Als ondersteuning en catalogus van de tentoonstelling die momenteel in het Gemeentemuseum in Den Haag loopt, is dit boek gemaakt. Van Balinees houtsnijwerk tot zilver uit Batavia, van Chinees porselein tot Indonesische krissen en van sirihkistjes tot Indische schilderijen. Dit boek brengt de fascinerende wereld van het Verre Oosten tot leven met een enorme diversiteit aan kunst. De handels-contacten gedurende de afgelopen 400 jaar leidden ertoe dat er een wederzijdse "fusion" plaatsvond van diverse stijlen en culturen, die

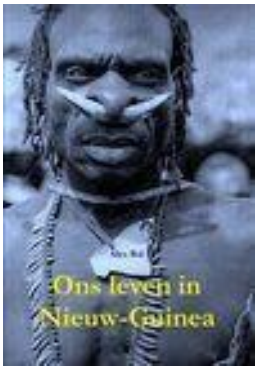
zorgden voor de creatie van veel bijzondere objecten. Dit boek is verkrijgbaar in de Nederlandse en Engelse taal. *Adviesprijs: € 39,95.*

Aanpassen – Vaya Nijhof & Iris Cousijnsen. De tweede druk van het boek dat behoort bij de bekende tentoonstelling van de Stichting Nasi Idjo, die al op verschillende plaatsen in het land te zien was en nog is. Tot en met 5 mei is het te zien in de Openbare Bibliotheek aan het Stadsplein in Amstelveen. Het omvat de levensverhalen van tien Indische Nederlanders van de eerste generatie. Herinneringen, anekdotes en ook schrijnende situatieschetsen wisselen elkaar af in dit waardevolle naslagwerk. Een aanzet tot dialoog, maar vooral ook een monument voor de zeer

veerkrachtige eerste generatie. Het boek is verkrijgbaar bij de tentoonstelling in Amstelveen en te bestellen via: info@nasi-idjo.nl. *Prijs: 17,50.*

Ons leven in Nieuw-Guinea – Alex Bal. Hoewel het intussen al ruim een halve eeuw geleden is, merkte de schrijver dat ook andere lotgenoten nog heel graag omkijken naar dat stukje geschiedenis, waar zij e/o hun ouders persoonlijk aan hadden deelgenomen en het nog graag herbeleven. Een vorm van heimwee is in hen toch blijven voortwoekeren. Dankzij de prima medewerking en aangeleverde teksten en beeldmateriaal van en door de vele Facebook-leden van

voornamelijk de groep 'Nieuw-Guinea-Gangers' is dit boek uiteindelijk tot stand gekomen. Je zou kunnen stellen, dat dit boek 'van en voor' die vele Facebook-leden is. Dit boek geeft in beeld en letter de geschiedenis van het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea weer en hoe wij daar toen leefden. Dit boek bestellen bij: http://alexbal.jouwweb.nl. *Prijs: € 24,95; Facebook-leden NGG: € 19,90. Verzendkosten: € 3,84.*

De in deze rubriek besproken boeken, CD's en DVD's zijn verkrijgbaar bij de Internet Boekhandel Van Stockum in Den Haag of bij de erkende boekwinkel,tenzij anders vermeld

VAN STOCKUM
INTERNET BOEKHANDEL
www.vanstockum.nl

Gedicht

door: Mary-Jane Sahanaja

De auteur en dichteres Mary-Jane Sahanaja (1971) beschrijft in haar bundels ***"Verlossing van de schaamte en de schuld"*** en ***"Mijn waarheid"*** als jongste dochter van een KNIL-er, hoe haar vaders stille verdriet van invloed is geweest op haar leven. Ze kent een verleden van misbruik en mishandeling, waarover zij heel openhartig schrijft, zonder afbreuk te doen aan haar liefde voor haar ouders. Haar gedichtenbundels zijn te bestellen bij www.bol.com en www.freemusketeers.nl

Verborgen

De deur staat op een kier
Ik ga stilletjes naar binnen
Het is stil hier
Ik voel me net een indringer

Zachtjes roep ik je naam
Ik hoor zacht een gefluister
In de schaduw zie ik je staan
In het halfduister

Kom maarnaar voren
Vraag ik op vriendelijke toon
Je lijkt een beetje verloren
Het voelt zo ongewoon

Hoelang heb je daar staan wachten
Met die deur op een kier
Alsof je me al jarern verwachtte
En nu ben ik eindelijk hier

Je zet aarzelend een stap vooruit
Schichtig staan je ogen
Je steekt je handje naar me uit
Maar blijft heel ingetogen

Ik neem je handje voorzichtig aan
Bekijk je nu helemaal in het volle licht
Je ziet er zo verwaarloosd uit
Hebt vieze strepen op je gezicht

Ik besluit me over je te ontfermen
Ik zal je voortaan verzorgen
Ik zal je voortaan beschermen
Niemand houdt je meer verborgen
Je bent nu bij mij

Bundel: "Verlossing van de schaamte en de schuld", 2009.

Kinderhulp.nl

door: Chinook de Deugd

Ik zag een reclamespotje op de TV over kinderen die niet de dingen hebben of kunnen doen die voor mij en andere kinderen zoals ik normaal zijn. Ik vind dit heel erg en schrijf dit stukje aan de hand van de website van Kinderhulp.nl, omdat ik vind dat hier iets aan moet worden gedaan.

Het Nationaal Fonds Kinderhulp streeft al meer dan 50 jaar naar een gelukkig leven voor alle kinderen in Nederland. Jammer genoeg maken armoede en ernstige problemen thuis dit voor veel kinderen niet mogelijk. Zij kunnen niet meedoen met leeftijdsgenoten. Kinderhulp geeft deze kinderen middelen om aan hun eigen geluk te werken:
alledaagse dingen, zoals een fiets of kleding;
ontspanning, in de vorm van een dagje uit of vakantie, om even aan de ellende te ontsnappen;
ontwikkeling, door sport, door muziekles of een laptop voor school.

Ook al zijn de dingen die Kinderhulp geeft meestal heel eenvoudig, helpt het wel een basis te leggen voor een gelukkig(er) leven. Dat doen ze al sinds 1959. Helaas is 'het beste' verre van de realiteit voor de bijna 400.000 kinderen in ons land. Dingen die voor andere kinderen normaal zijn, zijn voor er hen vaak niet. Geen fiets, maar lopen naar school. Je verjaardag of een schoolreisje overslaan omdat er geen geld voor is. Nooit een dagje uit kunnen, of op vakantie. Geen gezellige kamer maar een matras op de grond. Het komt veel vaker voor dan je zou denken

Peter (15) De ouders van Peter zijn verstandelijk beperkt en hebben veel schulden. Hij doet echt zijn best om thuis alles te regelen, dus echt kind zijn kan hij al jaren niet meer. Hij zou wel eens een dagje uit willen, zonder zorgen....
Sara (17) De moeder van Sara is uit beeld en haar vader heeft haar jarenlang misbruikt. Nu woont ze veilig, maar ze moet wel elke dag als enige uit de klas lopend naar school. Als ze nou eens een fiets zou hebben....
Maaike (13) De ouders van Maaike zijn al jaren verslaafd. Omdat haar ouders niet meer voor haar kunnen zorgen woont ze nu in een tehuis. Haar zusje is ondergebracht in een pleeggezin, ver weg. Daarom zien ze elkaar nooit. Wat zou het leuk zijn als de zusjes samen een dagje iets leuks kunnen gaan doen...
Selin (11) De vader van Selin zit voor de zoveelste keer in de gevangenis en haar moeder kan het allemaal niet meer aan. Ze is nu 11 en kan niet eens zwemmen. Ze zou heel graag op zwemles gaan...

Graag zou Kinderhulp er willen zijn voor alle kinderen in ons land die door armoede buitengesloten worden. Daarvoor is geld nodig. Daarom doet Kinderhulp een dringend beroep op iedereen om te helpen. Ik hoop dan ook dat iedereen die dit leest gaat helpen. Dat kan via een donatie, maar ook zonder dat het je geld kost, via je Air Miles saldo. Heb je ook zo'n Air Miles saldo opgebouwd? En heb je er nog geen nut voor? Doneer dan je Air Miles aan Nationaal Fonds Kinderhulp. Kijk hiervoor op de website www.kinderhulp.nl.

2.000 Air Miles = een middagje bioscoop met popcorn en een cola.
4.000 Air Miles = een dagje fijn uit naar het Dolfinarium.
5.000 Air Miles = pakjesavond 5 december.
10.000 Air Miles = een weekje kamperen met de groep kinderen.
15.000 Air Miles = een goede tweedehands fiets.

Als donateur ondersteun je Kinderhulp met een vaste bijdrage Wil je kinderhulp wel steunen maar niet als vaste donateur, kan je natuurlijk ook een losse gift doneren. Je kunt kinderhulp bereiken via de onderstaande gegevens:
Nationaal Fonds Kinderhulp
Postbus 2130, 7420 AC Deventer
Telefoon: 0570-6118
Website: http://www.kinderhulp.nl
E-mail: info@kinderhulp.nl
Bank: NL80 INGB 0000 404040 en NL35 RABO 0707 0707 40

Wonderkamers

Wie de compleet vernieuwde Wonderkamers van het Haagse Gemeentemuseum heeft bezocht, zal nooit meer durven beweren dat musea saai zijn. Bezoekers maken hier op een verrassende, speelse en interactieve wijze kennis met beeldende kunst, kunstnijverheid, architectuur en mode. Dankzij de meest moderne

tentoonstellings-technieken komt kunst tot leven door middel van een game waarin je als bezoeker de hoofdrol speelt. Directeur van het Gemeentemuseum, Benno Tempel: "Wie Wonderkamers bezoekt, ervaart iets totaal anders dan bij een traditioneel museum bezoek. Dit is een fantastisch uitje voor gezinnen of grootouders met kleinkinderen en een verlengde leeromgeving voor scholen. Ik daag iedereen vanaf tien jaar uit: Kun jij Wonderkamers aan?"

Het Gemeentemuseum streeft ernaar om moderne kunst, zowel hedendaags als klassiek-modern, meer onder de mensen te brengen. Een aantal jaar geleden is daarom speciaal voor jongeren het project "Wonderkamers" ontwikkeld, wereldwijd een uniek concept binnen kunstmusea. Na de grondige verbouwing is Wonderkamers interactiever dan ooit tevoren.

Wat biedt Wonderkamers? Het avontuur in Wonderkamers begint met een film waarin directeur Benno Tempel om hulp vraagt bij de inrichting van het Magische Midden, een bijzonder gebouw vol kleine kunstwerken van (inter) nationale kunstenaars, afkomstig uit de miniatuurcollectie Ria & Lex Daniëls. Vervolgens gaan de bezoekers in tweetallen op pad met een tablet in de hand. In dertien spectaculair vormgegeven ruimtes komen heel verschillende thema's aan bod.

Er ontvouwt zich een wondere wereld waarin bijvoorbeeld in een mooie outfit op de catwalk kan worden geparadeerd en waar, onder aanmoediging van niemand minder dan Mondriaan zelf, op het ritme van de Boogie Woogie kan worden gedanst.

Wonderkamers (volledig tweetalig in het Nederlands en Engels) beleeft iedereen op zijn eigen manier. Het spel wordt aangepast aan de wensen van de gezinsleden of aan het leerniveau van de scholieren. Naast leuk en leerzaam

is Wonderkamers een goedkoop uitje. Kinderen tot 18 jaar betalen geen entree en als je (groot) ouders een Museumkaart hebben, is het bezoek gratis. Eenmaal thuis kan de website van Wonderkamers worden bezocht om alles wat is gecreëerd, zoals een zelf ingerichte museumzaal of de cover van een modetijdschrift, nog eens te bekijken en via social media te delen.
Gemeentemuseum Den Haag, Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag. Geopend: di. t/m zo. van 11:00 uur tot 17:00 uur. Toegangsprijzen, zie de website: www.gemeentemuseum.nl

---

Korte berichten

Wij zijn op zoek naar jong aanstormend talent

In de rubriek ***"Just4Kids"*** hebben we eerder al aandacht besteed aan jong talent. Zo plaatsten we een artikeltje over twee meisjes die Indonesische dansen leerden en hierboven een stukje over een drumtalentje Heb jij nou ook zo'n talent? Kan je goed gitaarspelen en treed je ook op? Of ben je een tenniskampioen in de dop, een goed biljarter of kan je heel goed dansen of zingen? Misschien ben je wel een hele goeie chef-kok, of ben je een kunstschilder of fotograaf in de dop. Misschien ook wel een….. Kortom, alle jonge supertalenten van ca. 8 tot ca. 14 jaar oud willen we voor het voetlicht zetten. En wij willen dat

aan iedereen vertellen. Als je zelf niet zo heel goed kan schrijven, vraag dan of jouw ouders een stukje willen insturen met een fotootje erbij. Of je stuurt jouw verhaal gewoon naar de redactie, dan maken wij er samen met jou een echt leuk geheel van. **Stuur je reacties dan naar: info@indisch-centrum-denhaag.nl DOEN HOOR….!!!**

Gratis game: Duifkopter. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft een gratis mobiel game

uitgebracht die in het teken staat van de vrijheid. Het game heet Duifkopter en is gratis te downloaden voor iOS en Android. In dit game besturen de spelers

een duif die zijn in kooien opgesloten vrienden moet gaan bevrijden. Hoe sneller zij dit doen, hoe meer punten er verdiend kunnen worden. Ieder level wordt afgesloten met een citaat dat inhaakt op het concept van vrijheid. In totaal zijn er twintig levels. Duifkopter is gemaakt voor de Nederlandse studio *WeirdBeard* dat onlangs ook het game "99 Bricks: Wizard Academy" heeft uitgebracht voor iOS. Dit is een soort combinatie tussen Jenga en Tetnis. Duifkopter is vanaf heden beschikbaar voor iOS en Android.

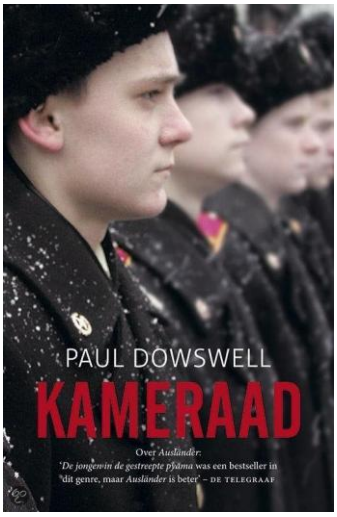
Boeken, e-books/cd-dvd

Omhulde stad – Ransom Riggs. Dit boek is het vervolg op "De bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine". Het verhaal begint in 1940 en sluit daarmee aan op het eerste deel. Jacob en zijn nieuwe

vrienden zijn net ontsnapt en moeten het eiland verlaten, samen met mevrouw Peregrine. Hun reis gaat naar Londen, een in meer dan één opzicht bijzondere hoofdstad. Onderweg ontmoeten ze enkele nieuwe bondgenoten, bijzondere dieren en verrassingen in allerlei gedaanten. Dit goed vertelde spannende avontuur is evenals het eerste deel rijk geïllustreerd met tientallen zeer fascinerende foto's. Dit boek is bedoeld voor jongeren vanaf 15 jr. *Prijs: € 19,95.*

Kameraad – Paul Dowswell. Het is 1941. Het l;even van de 15 jarige Misha staat helemaal op z'n kop als zijn vader een baan krijgt aangeboden als particulier secretaris van Stalin. Het gehele gezin verhuist van een schamele woning naar een prachtig appartement in het Kremlin. Maar

al snel komen er barstjes in het glorieuze communistische systeem en als Misha's moeder verdwijnt, realiseert Misha zich dat hij leeft in een cultuur waarin de angst regeert. Wanneer de Duitse troepen oprukken naar Moskou, slaat de sfeer in het Kremlin om naar pure hysterie. Kameraad is Paul Dowswell tweede grote roman over de Tweede Wereldoorlog. Van het eerste deel "Ausländer" werden al bijna 20.000 exemplaren verkocht. Ook dit boek is voor 15 jaar en ouder. *Prijs: € 17,99.*

Het grote kookboek voor kinderen. Zó maak je lekkere gerechten klaar – stap voor stap uitgelegd – de beste tips voor de jonge beginners. Heerlijke lasagne, gegrilde groentespiesjes, een jammi rijstschotel of een super balletje gehakt? Je vindt het allemaal in dit kookboek dat speciaal voor jou is geschreven. Heb je interesse in koken, dan mag dit boek in je boekenkast niet

ontbreken. Naast de vele smulrecepten staan er ook goed uitgelegde basis keukentechnieken en tips om recepten zelf creatief aan te passen aan jouw smaak. Ben je allergisch voor sommige ingrediënten, dan staan er allerlei alternatieven om ze te vervangen. *Prijs: € 16,95.*

Kinderboekwinkel
VILLA PAAGMAN
www.paagman.nl

Recept

Telor stenga radja (Indische gevulde eieren) Over Indische gevulde eieren hoor je niet zo vaak. Toch bestaat het echt. Dit is

een recept van Roy Dreezens voor een heerlijke snack voor bij een glaasje of op een feestje. Voor als je eens wat anders wilt presenteren.

Ingrediënten:
6 hardgekookte eieren, 250 gr. rundergehakt, 1 teentje knoflook, 1 grote ui fijngesnipperd, 1 tl. djinten, handje fijngesneden bladselderie, 1/2 tl. sambal badjak, klein stukje trassi.

Bereiding:
De eieren hardkoken en overlangs doormidden snijden. De eidooier verwijderen en dit in een kom apart houden. Fruit in een scheutje olie de ui, knoflook (uit de knijper) en de trassi. Doe dan het gehakt en de selderie erbij en laat alles mooi bruin bakken. Wok van het vuur halen en laten afkoelen. Meng nu de djinten, sambal en eigeel erbij. Vul nu de eieren met het mengsel. Tussen duim en wijsvinger een beetje djinten extra erover strooien en opdienen maar. Heel erg lekker. *(Gemakkelijk en snel eieren halveren? Zie TIP bij recept op pagina 22).* ***Selamat makan.***

Agenda

Win een riddermedaille in het Muiderslot

23 april t/m 6 juli 2014

Het Muiderslot is een echt kasteel met vier ronde torens en een slotgracht. Die torens kun je natuurlijk beklimmen. Vooral de Westertoren (met 83 treden)is echt hoog. Als je het Muiderslot wil bezoeken, moet je trouwens toch aan de slag, want bij de kassa krijg je op vertoon van je museumkaart een spannende speurtocht door de Ridderroute en

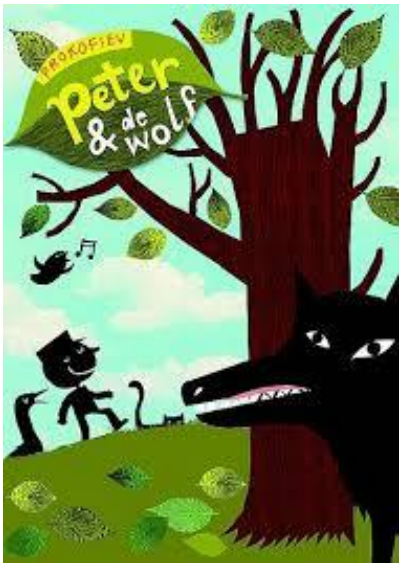

de Torenroute cadeau. En als je die afmaakt, krijg je iets heel bijzonders. Als je alle "pregen" (stempels) hebt verzameld, ontvang je bij de Museumwinkel een echte riddermedaille als beloning. Verder kun je er een speciale tentoonstelling over Ridderordes bekijken. Van een ridder op zijn paard in de middeleeuwen, tot een moderne ridder nu. Misschien ken je zelf ook iemand die tot ridder is geslagen. Bekende ridders van nu zijn André Kuipers (je weet wel, die astronaut) en Ankie van Grunsven. Als je aan de speurtocht meedoet, kom je ook langs de Valkenier, die er elke dag is met zijn prachtige roofvogels. En in de tuinen van het kasteel kun je onder andere zien wat ridders vroeger allemaal aten in hun kasteel. Deze bijzondere actie is geldig van 23 april tot en met 6 juli 2014. Zorg wel dat je je museumkaart bij je hebt. Het kasteel ligt vlak bij Muiden in het Gooi. De openingstijden zijn: ma. t/m vr. 10.00 tot 17.00 uur en za. zo. En feestdagen van 12.00 tot 17.00 uur. LET OP: het kasteel is slecht toegankelijk voor minder-validen en helemaal NIET voor rolstoelgebruikers.
Toegangsprijzen en alle andere inlichtingen kun je vinden op: www.muiderslot.nl.

Peter en de wolf

18 mei 2014

Muzikaal voorleestheater over het beroemde sprookje van Peter en de wolf, waarin allerlei figuren uit het verhaal worden vertolkt door één of meerdere instrumenten. De hobo speelt de dikke, waggelende eend, de fagot is de mopperige opa en de hoorns zijn de wolven. En Peter? Die is de held van het verhaal en wordt vertolkt door het hele orkest. Deze middag wordt verzorgd door het Residentieorkest. Samen met de eens en de vogel smeedt hij een vernuftig plan om de wolf eens een lesje te leren. In deze versie

wordt Peter bijgestaan door Afrikaanse slagwerkers. Geschikt voor kinderen en jongeren vanaf 4 jaar. Na afloop kun je meedoen aan de "Speel-mee-tuin". Locatie: **Dr. Anton Philipszaal,** Spuiplein 150, 2511 DG Den Haag. Aanvang voorstelling: 14.00 uur, Toegang: alle rangen: € 12,50, kortingsprijs Ooievaarspas € 7,50. Meer informatie en kaarten bestellen: http://www.ldt.nl/programma/2085/Residentie_Orkest/Peter_en_de_Wolf/

Leuke voorstelling?
kinder theater
www.kindertheater.nl

Links4Kids

Veel leuke *LINKS* voor kinderen, maar niet alleen voor kinderen:

Website over online **geschiedenis** van, voor en met Indische Nederlanders. http://www.indischhistorisch.nl

Informatie over **schoollespakketten** over voormalig Nederlands-Indië. www.gastdocenten.com

Informatie over de **Nationale Indië-Herdenking** op 15 augustus elk jaar. www.indieherdenking.nl

http://suara-baru-kecil.jouwpagina.nl

De **Jeugdwebsite** van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting (Ned.-Indië). http://www.eenlevenverloren.nl/index.php?go=home.personen@pagenr=1

Villa Zebra, landelijke jeugdorganisatie http://www.villazebra.nl

Een informatieve website met heel veel **Theatervoorstellingen**, overal in Nederland en voor iedere leeftijd. http://www.kindertheater.nl/

Kunstbende, landelijke organisatie met afdelingen in alle provincies voor iedereen van 13 tot en met 18 jaar. http://www.kunstbende.nl

Indisch Herinneringscentrum Bronbeek www.indischherinneringscentrum.nl

Koorenhuis - Den Haag, cursussen en workshops voor muziek, dans, kunst en theater. http://www.koorenhuis.nl

Taman Indonesia, Het leukste kleine Indonesische dierenpark in Nederland. http://www.taman-indonesia.nl

Weblog "Indische Jeugdletteren" Blog van Marjorie van Putten: http://indischejeugdletteren.wordpress.com/over-mij/

Jeugd Startpagina "Open Start" http://jeugd.openstart.nl

Young Adult Books, website met boekrecensies en webshop over boeken voor middelbare scholieren. http://www.youngadultbooks.nl/

Jeugdbieb, leuke en informatieve website. http://www.jeugdbieb.nl

Cultuur, Jeugd, Sport en Media in Vlaanderen, website met van alles. http://www.cjsm.vlaanderen.be

Kinderboekenpraatjes. Veel boeken uitzoeken voor elke leeftijdgroep. http://www.kinderboekenpraatjes.nl

Indische Jeugdboeken, compleet met bestellink. http://www.antiquariaat-anna.nl/boekek/kameleonboeken

---

ADVERTENSI MINI

Wist u dat u ook kleine 1-koloms tekstadvertenties kunt opgeven voor publicatie in het NICC Magazine?
De kosten hiervoor zijn € 5,- voor de eerste drie regels en daarna € 1,- per regel van 35 tekens (inclusief spaties).
Uw logo of andere illustratie erbij (maximaal 55 x 55 mm): toeslag van € 5,-
Geef uw ADVERTENSI MINI op aan: info@indisch-centrum-denhaag.nl

De Indische Agenda

LET OP! Sluitingsdatum kopij op 4 mei 2014

7 april t/m 5 mei 2014: Tentoonstelling "Aanpassen". Stichting Herdenking Gevallenen en Slachtoffers in Nederlands-Indië heeft de bekende expositie "Aanpassen" naar Amstelveen gehaald. Deze handelt over het integratieproces van de Indische Nederlanders vanaf hun komst naar Nederland in de 50er jaren tot en met inmiddels drie generaties en de vierde nu in de schoolbanken. Een proces dat succesvol is verlopen en ook in Amstelveen de culturele samen-

leving heeft verrijkt. Locatie: **Openbare Bibliotheek,** op het Stadsplein, in het centrum van Amstelveen. Tijden: Openingsuren Bibliotheek, Toegang gratis. Info: http://www.amstelveenweb.com/nieuws-De-tentoonstelling-Aanpassen-komt-naar-Amstelvee&newsid=226637562

T/m 28 septem,ber 2014: Veteranenkunst. De expositie "Na de missie: de kunst van het verwerken" biedt een overzicht van meer dan 60 tekeningen, schilderijen, beeldhouwerken en installaties, gemaakt door veteranen Zij maakten deze naar aanleiding van hun ervaringen tijdens hun uitzending naar Nederlands-indië, Korea, tot en met de recente missies naar de

Balkan, Afganistan, enz. Hun werk is tevens een aanknopingspunt voor dialoog, dat leidit tot erkenning en wardering. Het maken van een kuinstwerk maakt het voor veteranen vaak gemakkelijker om ervaringen te verwerken en een plaats te geven

in hun leven en dat van hun naaste familieleden. De locatie is: **Museum Bronbeek,** Velperweg 147, 6824 MB Arnhem, Opening: di. t/m zo. 10.00 – 17.00 uur. De toegang is voor houders van Pas Vrienden van Bronbeek, Veteranenpas en Defensiepas, Reservistenpas en Museumkaart gratis. Meer informatie: Stichting Veteranenkunst, Tel 06-51501672 ingaseversboth@outlook.com.

5 april t/m 26 oktober 2014: Aziatische kunst en de Nederlandse smaak. *(Zie ook rubriek Boekbespreking, alsmede de lezing in deze Agenda op 18 mei)*. Van de houtsnijkunst uit Bali tot het zilver uit Batavia, van Indonesische krissen tot Chinees porselein en van Sirihkistjes tot Indische schilderijen. De fascinerende wereld van het Verre Oostenkomt in het Haagse Gemeentemuseum tot leven in een schitterende tentoonstelling met een enorme diversiteit aan voorwerpen. Aan de ene kant de kunst die bestemd was voor de

Ivoren kistje met zilverbeslag

Europese markt, en aan de andere kant de westerse kunst die zeker beïnvloed werd door het Verre Oosten. Deze tentoonstelling is geen compleet overzicht, maar meer een caleidoscoopisch beeld dat de bezoeker instaat stelt zich volledig onder te dompelen in de rijke cultuurgeschiedenis van de Nederlanders in Azië. De locatie is: **Haags Gemeentemuseum,** SDtadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag. Tel: 070-3381111. Met uw entreekaart heeft u toegang tot het gehele museum. Openingstijden en toegangsprijzen www.gemeentemuseumdenhaag.nl

23 april 2014: Genealogisch onderzoek KNIL-militairen. Wie genealogisch onderzoek doet naar zijn voorouders, kan te maken krijgen met KNIL-militairen. Voor specifieke informatie hierover kan men uitstekend terecht in het Nationaal Srchief (N.A.) Den Haag. Ingris Koolhoven biedt in haar lezing inzicht en overzicht aan mensen die voor hun indische voorouders het Archief willen raadplegen. Zij geeft nadere uitleg over de diverse categorieën en bronnen waarover het N.A. beschikt. Verder gaat ze in over welke gegevens je waar kunt vinden, welke beperkingen er zijn op grond van de privacywet en hoe je kunt zoeken om het beste resultaat te krijgen. Na de lezing geeft zij de toehoorders de gelegenheid om vragen te ztellen. Voor deelname geldt het tarief van een museumkaartje. Reserveren is wel noodzakelijk. De locatie is: **Museum Bronbeek,** Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Nadere informatie: www.bronbeek.nl

26 april 2014: Indische sieraden. Aan de hand van vele voorbeelden van sieraden uit de Gordel van Smaragd, laat Maarten van Straaten ons genieten van zijn unieke verzameling armbanden, reukdoosjes, oorsieraden, enz uit verschillende delen van Sumatra, Java, Kalimantan en Sulawesi. De sieraden zijn te bewonderen en er wordt een en ander over verteld en uitgelegd. Mogelijk bent uzelf ook in het bezit van Indische sieraden. Dan vraagt Maarten van

Straaten u om daarvan iets mee tenemen en al dan niet met uw toelichting te tonen. Om enig inzicht te krijgen in het aantal deelnemers is het gewenst u voor deze bijzondere bijeenkomst aan te melden. Locatie: **De Witte Roos,** Oude Delft 73, 2611 BC Delft. Aanvang: 14.00 uur. Per deelnemer wordt een bijdrage van € 2,50 gevraagd. Nadere info op: www.verreculturendelft.nl. E-mail: haerenh@xs4all.nl.

27 april 2014: "Koninklijk Feest". Op de verjaardag van onze koning gaan we natuurlojk feesten! Om de dansvloer vol te krijgen zijn de topbands "The Entertainers" (foto) en "Straight" geëngageerd. De beide bands

garanderen een grote diversiteit aan muziekstijlen, dus voor elk wat wils. De indische keuken wordt gepresenteerd door Restaurant Poetrie Ajoe van Gerard Tan uit Den Haag. Locatie: **Zaal Vianden,** Viandenlaan 3-5, 4835 EG Breda. Tijden: 13.00 – 18.00 uur (zaal open 12.30 uur). Toegang: voorverkoop: € 12,50 en € 15,00 aan de zaal. Info en reserveringen: 06-83094281 of e-mail: sinar.projects@gmail.com

27 april 2014: Tempo Baru Kumpulan. Op deze kumpulan zal op veler verzoek ook Jessica Lang aanwezig zijn. U kunt er haar boek

"Deo Volente" kopen en door haar laten signeren. Heeft u haar boek al? Dan neemt u het gewoon mee en vraagt haar te signeren. Kan allemaal. De middag wordt verder muzikaal verzorgd door de band CHARD, die al jaren garant staan voor volle dansvloeren. Foto's van

Tempo Baru

de laatste kumpulans zijn te zien op de website www.tempobaru.nl, waar u ook meer informatie kunt vinden. Locatie: **Centrum De Biechten,** Vincent van Goghlaan 1, 5246 GA Den Bosch. Tijden: 14.00 tot 17.30 uur. De toegang is € 2,00 voor donateurs en € 5,00 voor de gewone bezoekers. Mail: tempo.baru@gmail.com.

3 mei 2014: Feestavond in Almere. Er is weer een Indisch feest in Almere. Dit keer heeft Coby de Boer The Entertainers weten te contracteren, die door hun veelzijdig repertoir en muzikale kwaliteit veel mensen zal inspireren om de dansvloer te betreden. Ook Freeline komt een deel van de optredens opluisteren. Aanmelden voor deze feestavond is gewenst in verband met het reserveren van een plaats.

Locatie: **Zalencentrum The Lake** Willem Dreesweg 10, 1314 VB Almere. Aanvang 20.00 uur en sluiting 01.00 uur. Meer informatie en reserveren van kaarten: OSCO Productions, Coby de Boer, Tel: 036-5244573, 06-46415767. Of mail: info@indischefeestavond.nl.

3 mei 2014: Kroonduiven Reünie. De jaarlijkse reünie van de stichting West-Papua. Op deze gezellige reünie is iedereen, jong en oud van harte welkom. Het plan was om de muziek te laten verzorgen door de JF Selection, echter deze band is uit elkaar en heeft men op het laalste moment de bekende band "Straight" weten te contracteren. Alleszins geen slechte ruil. Wilt u komen? Reserveer dan zo spoedig mogelijk kaarten, want vol=vol. De locatie is: **HF Witte Centrum,** Henri Dunantplein 4, 3731 CL De Bilt,

ONE PEOPLE ONE SOUL
WEST-PAPUA

Tel: 030-2203954. Tijden: 16.00 tot 24.00 uur (zaal open: 15.00 uur). Toegang: € 11,50. Kinderen tot 12 jaar: € 4,50. Reserveren kaarten: Ankie en Ventje Davies, Tel: 020-6463056 og bij Daan Sahepaty, Tel: 036-5317154, ook kaartverkoop bij K. (Sim) Hinsen, Tel: 013-4676571. Sluiting van voorverkoop kaarten: 25 april 2014. Nadere inlichtingen op de site: http://www.west-papua.nl.

11 mei 2014: Bij Eugenie op de waranda. Op Moederdag ontvangt Eugenie weer allerlei gasten in haar cabareteske theater-programma. Gekleed in sarong kebayak en met de geur van kruidnagelen en kembang sepatu neemt ze u mee naar de tijden van weleer in Indië. Bijzondere gasten zijn dit keer: Daphne de Bruin (theatermaker, schrijfster, actrice en regisseur), Guus Paat, Pim Fuchs en Ernst Makily (bekend als de formatie "Jaya", vocaal werk van o.a. The Everly Brothers) en Esther Schildwacht (actrice, regisseur, columniste, schrijfster). Locatie **Werftheater,** Oudegracht 60 aan de Werf, 3511 AS Utrecht. Aanvang 14.30 uur, zaal open om 14.00 uur. Toegang: € 12,00, 55+ en CJP € 10,00. Reserveringen: Tel: 030-2315440 of de website: www.werftheater.nl

11 mei 2014: Moederdag Dinner Dance. Een ouderwets gezellige Moederdag staat op stapel in Sociëteit Engels. Dit dinner-dansant wordt muzikaal opgeluisterd door de Swing & Jazz band "Blood Sweat & Kiers", pianist Nanouck Brassers en de allround band "Respect". Dansen op de klanken van Jazz, Blues,

Soul en Funk, maakt dit tot een onvergetelijke Moeder-dag. En natuurlijk kunt oiok genieten van een uitgebreide Indische maaltijd, plus een dessert De locatie is: **Sociëteit Engels,** Koningin Emmakade 5-*B*, 2518 RJ Den Haag, Tel: 06-20183048. Tijden: 14.00 tot 20.00 uur. De toegang, inclusief de maaltijd en dessert: € 30,00. Reserveringen zijn wel noodzakelijk, via het e-mailadres: eurasiaeventscatering@gmail.com of via 070-3655992 (RESERVEREN VÓÓR 5 MEI 2014). Betalingen op rek.nr. NL84ABNA0460102834 tnv Stichting MTB. Meer informatie op: www.societeitengels.nl.

18 mei 2014: Lezing Aziatische kunst en de Hollandse smaak. In het kader van de in deze rubriek behandelde expositie in het Haagse Gemeentemuseum wordt op deze zondag een lezing gehouden. In de afgelopen 400 jaar hebben vele Nederlanders zich in het Verre Oosten gevestigd, tijdelijk of permanent. Tot de handelswaar die zij mee naar Nederland namen, behoorden ook kunstvoorwerpen, porselein en exotische stoffen. Vaak waren de voorwerpen het gevolg van een wisselwerking tussende kooplieden en de plaatselijke bevolking. Het zijn al deze uitingen en voorwerpen uit deze verschillende

culturen die de basis vormen voor deze lezing met als thema: Vier eeuwen handel met Azië. De spreker is Verena Bakhuizen. Locatie: de **Aula van het Haagse Gemeentemuseum,** 14.00 tot 14.30 uur, Toegang: € 5,00 (excl. verplicht museumkaartje. Museum jaarkaart is van toepassing). www.gemeentemuseumdenhaag.nl. Reserveren is niet mogelijk!

29 mei t/m 9 juni 2014: 56e Tong Tong Fair. Hij komt er weer aan, de Tong Tong Fair, het grootste Euraziatische festival ter wereld. En er zijn zelfs al e-tickets verkrijgbaar. De Haag is al voor de 56e keer gastheer van een festijn, dat zijn weerga niet kent. Een mengeling van cultureel festival met optredens en voorstellingen in diverse theaters; een beurs met meer dan duizend verkoopstands en een eetfestijn, samen in een stad van tenten. De Tong Tong Fair zal dagelijks geopend zijn van 12.00 tot 22.00 uiur. De locatie is zoals altijd: **Het Malieveld** in Den Haag (op loopafstand van het NS Station

Centraal). Vindt alle ticket verkoop adressen op www.tongtongfair.nl E-tickets te bestellen op de site: http://tongtongfair.nl/voorverkoop

ADVERTENSI MINI

Kleine tekstadvertenties
35 posities per regel bij 10 pt.
daarna € 1,- per regel.
Logo (max. 55x55 mm) toeslag € 5,-
info@indisch-centrum-denhaag.nl

Add-on For Business
Een voordelige website van **AFB** voor Indische Evenementen of Toko
Maak kennis met **www.afbsite.nl**
info@afbsite.nl | 06-21460902

NICC Magazine zoekt enthousiaste man/vrouw die maandelijks een **horoscooppagina** wil verzorgen.
info@indisch-centrum-denhaag.nl

Column

door: Anita Bunt

Mijn vader en mijn moeder komen allebei uit een groot gezin, we hebben dan ook heel veel familie. Een echte Hollandse familie in Amsterdam en de Indische familie woont bijna allemaal in Utrecht. Als enigen van de familie wonen wij in het oosten van het land, in Zutphen, een mooie oude stad aan de IJssel, waar het nog rustig en groen is. Fijn om te wonen, alleen wel ver van onze familie. Dat vind ik nog steeds jammer, het lijkt me heel leuk om familie dichtbij te hebben. Gezellig even buurten, samen wat snoepen bij de thee of onverwachts met elkaar gaan eten. Herken je dat?

Zelf heb ik maar één broer, die woont wel dichtbij, maar we wippen niet snel even bij elkaar langs. Toch wel de Hollandse gereserveerdheid.
Mijn schoonfamilie is Hollands, ook zij komen niet onverwachts een keertje aanwaaien voor een kopje thee. Terwijl mijn partner wel heel gastvrij is en ik af en toe het idee heb dat hij ook een Indo is. Zijn beeld van "gezelligheid" komt wel heel erg overeen met die van mij. We hebben dan ook altijd genoeg (lees teveel) te eten en te drinken in huis en iedereen kan blijven eten, schuif maar aan!

Voor mij was het bijzonder als de familie van mijn moeder op bezoek kwam. Als zij kwamen werd ons huis voor één dag een klein beetje Indisch! Mijn tante, de zus van mijn moeder, kwam vaak met haar man en kinderen en dan werd het pas echt gezellig thuis. Zij namen veel lekkere dingen mee en meestal ook haar rantang, gevuld met allerlei lekkere Indische gerechten, wat een feest! Dit waren hele speciale momenten, waarin ik als kind enkele Indische gerechten hebben leren eten. Mijn moeder had geen idee hoe haar oudere zus al die gerechten kon maken, zij kookte zelf namelijk altijd Hollandse pot; vlees, aardappels en groenten. Ik heb me eigenlijk als kind nooit afgevraagd hoe dat verschil zo groot kon zijn. Nu weet ik, dit verschil zat vooral in het feit dat mijn tante trouwde met een Indisch man en mijn moeder met een echte Hollander. Door te leven met en als een Hollander raken de Indische gewoonten steeds verder naar de achtergrond. Mijn moeder had dan ook geen ricecooker of rantang, maar gelukkig nog wel een rijststomer op het gas.

Van de week vond ik mijn eigen rantang hot/cool weer terug na een verhuizing. Een hot/cool, hoe cool is dat? Drie pannetjes gestapeld in een isolatierol, handig! Altijd warm eten voor onderweg, weer eens iets anders dan boterhammetjes meenemen onderweg. Het zijn maar pannetjes, maar voor mij van grote waarde! Als ik naar die pannetjes kijk word ik helemaal gelukkig, het idee dat ik weer warm Indisch eten voor onderweg mee kan nemen, geeft me een trots gevoel een Indo te zijn. Lekker nasi/bami of lemper mee voor onderweg, ik verheug me…… Ook leuk dat mijn Hollandse man geen idee had wat ik met die rantang moest. Na te hebben verteld dat we dan warme rijst of iets mee kunnen nemen, moet ik zeggen dat hij positief verrast was en een dikke glimlach

op zijn gezicht had! Ook hij houdt niet van een boterham, dus hij zag ons ook al samen onderweg lekker "nassen" . Geef hem maar rijst tussen de middag, ja, een man naar mijn hart!

Laatst had ik een gesprek met een vriendin die vaak naar Nepal gaat. Zij vertelde me dat ze het " Nepal" gevoel in Nederland niet goed vast kan houden en dat Nepal daardoor steeds weer verder weggaat voor haar. Ze kan alleen maar naar dat land toegaan om te kunnen tanken en dat is niet altijd mogelijk. Dat werkt voor mij gelukkig anders, ik kan gewoon iedere dag tanken. Door vaker naar de toko te gaan en lekker allerlei verse ingrediënten te kopen waan ik mij iedere keer weer in Indonesië, voel ik me Indo! De geuren van het verse fruit, de kruiden en het verse warme eten, je vind het dichter bij huis dan je vaak denkt!

Thuis aan de slag met al deze verse kruiden, lekker eten maken, op je blote voeten in de keuken, af en toe wat snoepen uit de pan, je gezicht in de stoom, met je neus de geur opsnuiven van trassi en petehbonen. Ik ben dan weer in de tropische hitte, op Lombok, over de markt aan het struinen. Zie ik mezelf 's avonds lekker op de trap van de veranda zitten eten uit een kommetje, lekker met mijn handen. Als ik er aan denk loopt me het water alweer in de mond, Selamat Makan!

Pasar Malam Kalender 2014

(update: april 2014)

Februari
22, 23: Rijswijk (ZH) www.pasarmalamrijswijk.nl

Maart
21, 22, 23: Leeuwarden www.pasarmalamasia.nl
29: Amsterdam www.amsterdamproductiehuis.nl

April
4, 5, 6: Arnhem www.flamproductions.nl
19, 20, 21: Ahoy Rotterdam www.pasarmalamasia.nl

Mei
2, 3, 4: Geleen www.pasarmalamasia.nl
16, 17, 18: Zwolle www.wnproductions.nl
24, 25: : Zutphen www.pasaroostwest.nl
29 t/m 31: Malieveld Den Haag www.tongtongfair.nl

Juni
1, t/m 9: Malieveld, Den Haag www.tongtongfair.nl
6, 7, 8: Den Helder www.stichtingstellar.nl
7, 8: Eefde www.flamproductions.nl
20, 21, 22: Enschede www.flamproductions.nl
???: Zeist www.wnproductions.nl

Juli
4, 5, 6: Eindhoven www.pasarmalamasia.nl
18, 19, 20: Groningen www.pasarmalamasia.nl
26, 27: Vaassen www.pasaroostwest.nl
29, 30, 31: Steenwijk www.wnproductions.nl

Augustus
1: Steenwijk www.wnproductions.nl
8, 9, 10: Tegelen www.wnproductions.nl
15, 16, 17: Apeldoorn www.flamproductions.nl
16: Almere www.indischefeestavond.nl
22, 23, 24: Tilburg www.pasarmalamasia.nl
24, 25, 26, 27: Dordrecht www.wnproductions.nl
29, 30, 31: Assen www.flamproductions.nl

September
5, 6, 7: Utrecht www.wnproductions.nl
5, 6, 7: Eindhoven www.pasarmalamasia.nl
20, 21 Alkmaar www.stichtingstellar.nl
25, 26, 27, 28: Alphen a/d Rijn www.wnproductions.nl

Oktober
3, 4, 5: Maastricht www.pasarmalamasia.nl
11, 12: Drachten www.flamproductions.nl
18, 19: Dieren www.pasaroostwest.nl
24, 25, 26: Nijmegen www.pasarmalamasia.nl

November
8, 9: Rijswijk (ZH) www.pasarmalamrijswijk.nl
8, 9: Leek www.stichtingstellar.nl
9: Den Haag, Pasar Kliling www.manggarmegar.nl

December
20 dec. t/m 4 jan.: (behalve Kerstdagen en Nieuwjaarsdag)
Arnhem, Burgers Zoo www.wnproductions.nl

Reparatie, onderdelen, accessoires en batterijen voor al uw elektronische apparatuur. http://www.mobipc.nl/onderdelen

Colofon

Digitaal maandelijks Magazine van:
Nederlands Indisch Cultureel Centrum

Hoofdredacteur: Hans Vogelsang
Redactie:
Jean-Marie Bosch van Drakestein
Albert van Prehn
Juniorredacteur: Chinook de Deugd
Correspondenten:
Ferry Schwab (ICM-online)
Silfraire Delhaye (Indisch Platform)
Adrian Lemmens (New Zealand)
Strip: Hugo Driessen
Gedichten: Mary-Jane Sahanaja
Columns: Anita Bunt
Vormgeving & lay-out: Hans Vogelsang
Ondersteuning: Groep de Mos, Den Haag
Technische realisatie: Dennis v.d. Ham
(Borca-Online Computer Service)
http://www.borca-online.nl/

Verschijning: de 15e van elke maand
Sluitingsdatum kopij en advertenties:
de 4e van elke maand
Advertentietarieven: op aanvraag
Abonnement NICC Magazine: GRATIS
Postadres: Newtonstraat 660
2562 LA Den Haag - Nederland
W: www.indisch-centrum-denhaag.nl
: http://indisch-centrum-denhaag.blogspot.com
@: info@indisch-centrum-denhaag.nl

Aanmelden NICC Magazine (subscribe):
http://www.indisch-centrum-denhaag.nl/phplist/?p=subscribe&id=1
Opzeggen NICC Magazine (unsubscribe):
http://www.indisch-centrum-denhaag.nl/phplist/?p=unsubscribe&if=1

Rabobank IBAN: NL39 RABO 0129 2168 36
t.n.v. N.I.C.C. te Den Haag

Overname van (delen van de) inhoud is toegestaan, mits met bronvermelding.
© 2014 N.I.C.C. Den Haag

NICC Magazine

Maandelijks ***GRATIS*** e-magazine
voor de Indische gemeenschap

Bent u al abonnee?

Eén mailtje is voldoende:
info@indisch-centrum-denhaag.nl

de Indische wereld
MAGAZINE VOOR DE INDISCHE NEDERLANDER

Indische Internetkrant: www.icm-online.nl - schwab@icm-online.nl

Borca Computer Online Service
Weimarstraat 39
2562 GP Den Haag
070-364 2806
www.borca-online.nl

Wilt u abonnees werven onder uw familie, vrienden of op uw vereniging? Zie formulier op pagina 34

e-mail adressenlijst

	NAAM	*e*–MAIL ADRES
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		

Deze e-mail-adressenlijst printen of knippen en plakken en versturen naar e-mail: info@indisch-centrum-denhaag.nl
of versturen per post (voldoende frankeren) naar: Administratie NICC Magazine # Newtonstraat 660 # 2562 LA Den Haag